

Retouradres : Gilbert Cant Per-
straat 88 9120 Haasdonk

'T GROENE WAASLAND

Afgiftekantoor :
9100 Sint-Niklaas 1
P708696

PB-PP | B.3/5052
BELGIE(N) - BELGIQUE

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift

34ste jg - nr 1; januari 2014 - nr **183**

NATUUR EN MILIEU

Barbierbeek p24

seizoenen p3

geveltuin p6

Kerkuil p20

Vuursalamander p22

paddenoverzet p20

IN HET WAASLAND

Als je dit nummer van Het Groene Waasland in de brievenbus vindt, is 2014 waarschijnlijk al enkele weken ver. Ik wil in naam van de redactie dan ook al onze lezers nog het allerbeste toewensen voor 2014.

Het wordt een belangrijk verkiezingsjaar en laat ons hopen dat zowel vòòr als na 25 mei een degelijk milieu- en natuurbeleid voldoende aandacht krijgt. Met 150 vierkante meter natuur per inwoner is Vlaanderen de regio met de **laagste oppervlakte natuur** per inwoner in de EU. Tijdens de laatste maanden van 2013 is er achter de schermen heel wat werk verzet om het natuurbeleid in Vlaanderen bij te sturen.

Via haar **Natura 2000-programma** (de Vogel- en Habitatrichtlijn) dwingt Europa de lidstaten namelijk om de bestaande natuur in stand te houden of opnieuw te ontwikkelen. Om die instandhoudingsdoelstellingen te kunnen uitvoeren moest het Vlaams natuurdecreet uit 1997 aangepast worden. Maar in plaats van een voorstel te ontwerpen met alleen de noodzakelijke aanpassingen voor de instandhoudingsdoelstellingen, besloot de Vlaamse regering een **voorstel uit te werken dat de bestaande regelgeving en de rol van de natuurverenigingen volledig zou aantasten**.

Eigenlijk was dit oorspronkelijke voorstel van het decreet **één grote bezuinigingsoperatie** met enkel aandacht voor wat Europa strikt vraagt in haar instandhoudingsdoelstellingen. Voor alle Vlaamse natuur die toevallig niet op de Europese lijst staat, en dat is toch het overgrote deel van ons natuurpatrimonium, zouden nog **amper middelen** worden vrijgemaakt. Deze maatregel zou dan ook **nefast zijn voor de werking van onze milieuorganisaties**. Het werd meer en meer duidelijk dat het Vlaams natuurbeleid zich terug aan het plooiën was op een minimalistische invulling van de Europese Natura

2000-verplichtingen.

Bovendien wentelde de overheid in haar ontwerpdecreet de verantwoordelijkheid voor haar Europese verplichtingen af op de milieuorganisaties met hun vrijwillige inzet, maar stelde er **onvoldoende middelen voor in de plaats**. Vrijwilligersorganisaties kregen enorme nieuwe verplichtingen bij het realiseren van de Europese instandhoudingsdoelstellingen, **zonder dat subsidies gegarandeerd werden om die te kunnen waarmaken**. Tegelijkertijd waren de verplichtingen voor het ANB zwak (25% natuurdoelen op hun terreinen) en die voor andere overheden onbestaande.

In november en december van vorig jaar is er vanuit de Vlaamse milieubeweging dan ook forse druk uitgeoefend op de beleidsmakers om het ontwerpdecreet grondig bij te sturen.

En met succes! De voorbije maanden hebben natuurverenigingen hun maatschappelijke kracht getoond.

Het ontwerpdecreet, zoals dat voorlag, is fundamenteel bijgesteld.

Een hele opluchting, maar nog geen geruststelling.

*Er blijven **belangrijke aandachtspunten**:*

- het evenwicht tussen de Europese doelstellingen en de andere, meer regionale doelstellingen, blijft erg precair. Een (aanzet voor) een volwaardige biodiversiteitstrategie is er nog niet.

- Om de natuurdoelen te halen, zullen ook ANB en de andere overheden volop aan de bak moeten. Dat is vandaag onvoldoende uitgewerkt.

- De budgetten zijn te laag. En daar staat of valt alles mee natuurlijk!

Met het organiseren van De Grote Natuurenquête wil Natuurpunt aan de politieke wereld duidelijk maken hoe belangrijk natuur dicht bij huis is voor de kiezers.

De bevraging loopt nog tot 15 februari. Je kan deelnemen via www.natuurpunt.be/enquete. Zeker doen, want de verkiezingen van mei 2014 komen er in sneltreinvaart aan.

bron: natuurpunt

foto's : De Raaklijn Belsele

DE RAAKLIJN

VOGEL VAN HET JAAR

Vogelbescherming Vlaanderen is altijd verheugd als ze de nieuwe Vogel van het Jaar mag aankondigen. Na het ontleden van 3.324 stemmen werd al snel duidelijk dat de **kerkuil** deze overwinning met glans zou binnenhalen. Deze uiterst sierlijke nachtroofvogel blijft blijkbaar tot onze verbeelding spreken. Op plaats twee en drie pronken respectievelijk staartmees en gaai. De in Vlaanderen bedreigde geelgors grijpt uiterst nipt naast het podium. Een verscheiden top 3 dus met zowel nachtactieve als dagactieve soorten, zowel soorten met een verborgen levenswijze als soorten die maar al te graag jouw tuin opzoeken en zowel soorten die zich vertonen als vrolijk kwebbelende bendes als meer rustig observerende types. Met 23% van het totaal aantal stemmen of 646 fans haalde de kerkuil (*Tyto alba*) zijn overwinning binnen.

www.vogelbescherming.be

foto : Chris Van Rijswijk

KLIMOPJEGEVEL PROJECT IN SINT-NIKLAAS EEN SUCCES.

In het kader van het CO2UPON subsidie-stelsel 'Neem de mensen mee' diende ABLLOvzw in 2013 een project in:

Klimopjegevel

Dit project werd goedgekeurd om 100 geveltuinen in stedelijk gebied aan te leggen voor 31 dec 2013.

In eerste instantie werd er in samenwerking met de buurtwerkers van de stad Sint-Niklaas afgesproken om ons toe te spitsen op 2 wijken: de

Elisabethwijk en de Westerbuurt die op het groen plan van Sint-Niklaas naar voor komen als groenarme wijken (fig.1). Beide wijken beschikken over goedwerkend buurt comité en de wijkverantwoordelijken hielpen ons enorm bij het bekend maken en het zoeken naar deelnemers in de wijk voor dit project. We maakten een brochure die nog altijd te downloaden is op onze website www.abllo.be. De wijkverantwoordelijken zorgden ook voor het indienen van de aanvragen bij de Stad. We organiseerden twee infomomenten die verzorgd werden door een medewerker van VELT (Jan Van Bogaert) (Fig.2) en in juni 2013 konden we onder persbe-

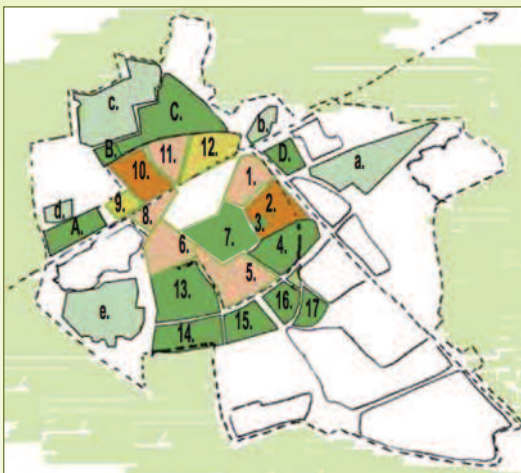
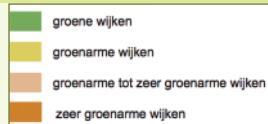

Fig.1: groenarme wijken in Sint-Niklaas

Stadsrandniveau:
bestaande wijken:
A. Paddeschootwijk-west
B. Dillaartwijk
C. Clementwijk
D. Gustaaf De Ridderwijk

Nieuwe wijken:
a. stadsuitbreiding Bellestraat-Zonneken
b. uitbreiding woonwijk Vijfstraten
c. stadsuitbreiding Clementwijk
d. Watermolenwijk
e. stadsuitbreiding De Woningen

Centrurniveau:
1. Elisabethwijk
2. Fabriekswijk rond de Lindenstraat
3. Edmond Meertwijk
4. Priesteragewijk
5. Wijk Parklaan
6. De Castrowijk
7. Moelandwijk
8. Westerbuurt
9. Paddeschoot-Watermolenwijk oost
10. Gazometerwijk
11. Driekoningenwijk, woontorens Bremstraat
12. Groot Kloosterland
13..Baenslandwijk
14. Tereken
15. Hogenakkerwijk
16. Koningin Fabiolapark
17. Destelwijk

langstelling, een eerste afhaalmoment organiseren (Fig.3).

Fig.3: afhaalmoment juni

Na de zomervakantie trokken we dit project open en in september stonden we met een stand op de grote leermarkt in Sint-Niklaas (Fig.4). Hierdoor kregen ook andere inwoners van Sint-Niklaas de mogelijkheid om te genieten van de voordelen van dit project: gratis 4 gevelplanten, een tegemoetkoming van 20€ na aanleg van de geveltuin en een gratis jaarabonnement 2014 op het 'Groene Waasland'. In september organiseerden we opnieuw 2 infomomenten gevolgd door 2 afhaalmomenten bij plantenhandelaar Koen Van Poucke in de Heistraat. Door de aangename samenwerking met Koen konden mensen kiezen

Fig.2, info geveltuinen

Fig.4: kimopjegevel op Villa Pace

welke planten uit ons aanbod hun voorkeur had. In december 2013 waren er 38 geveltuinten aangelegd en konden we ook de muur van de pastorie in de Truweelstraat, in het kader van dit project vergroenen. Omdat we pas laat konden starten met dit project (juni 2013) en omdat heel wat mensen

het aanleggen moeten uitstellen door straatwerken, kregen we van de organiserende instanties een verlenging tot 31 maart 2014. Door dat uitstel krijgen we nu ook de kans om de gevel van 't Ey, in het centrum van Belsele, te vergroenen in samenwerking met Velt. Tegelijkertijd kunnen nog 10 geïnteresseerden in dit project stappen.

Voorwaarden:

- De woning ligt in de centrale regio van Sint-Niklaas of Belsele
- De woning mag geen voortuin hebben.
- Het voetpad moet na aanleg van de geveltuint nog minstens 1 m breed zijn.

Het aantal deelnames is beperkt tot 10 dus snel reageren is de boodschap: jenny.delaet@ugent.be

ABLLO vzw

AUTOPIA IN SINT-NIKLAAS

Onlangs is Autopia, het Vlaams Steunpunt voor particulier autodelen, gestart met de campagne 'Wij delen onze krachten' om het particulier autodelen ook in Sint-Niklaas te promoten. Bij particulier autodelen wordt de auto gedurende een langere periode gedeeld met meerdere mensen. Particulier autodelen heeft heel wat voordelen. Niet alleen maatschappelijke (minder gereden kilometers, beter voor het milieu, daling CO2 uitstoot, ...), maar ook heel wat individuele voordelen (je kan niet goedkoper rijden dan met een gedeelde wagen, meer contact in de buurt, gezonder, ...). Op www.autodelen.net vind je hierover nog meer informatie. Graag zouden wij het autodelen bij een groter publiek bekend maken. Hiervoor zouden wij graag samenwerken met VELT Sint-Niklaas.

Om het autodelen te promoten, geven wij gratis auto deelparty's. De gastheer/gastvrouw nodigt enkele geïnteresseerde vrienden, burens, kennissen,

familieleden,... uit. Wij komen langs bij de mensen thuis en tijdens een hapje en drankje geeft een ervaren autodeelmeester uitleg over wat autodelen is en hoe je eraan kan beginnen. Wellicht zijn er onder jullie leden ook heel wat geïnteresseerden. We zouden dit initiatief graag meer bekend maken.

<http://www.autodelen.net/sint-niklaas>

VELT

www.autodelen.net

WIJ DELEN
ONZE KRACHTEN!
WORD OOK AUTODEELHELD IN SINT-NIKLAAS!

autopia
VELT
Sint-Niklaas

KLIMOPJEGEVEL

Naar aanleiding van de aanplantactie klimopjegevel in Sint-Niklaas, waar 100 straatgeveltuintjes en 2 begroeide muren worden gerealiseerd, gaan we in jaargang 2014 van dit tijdschrift het uitgebreid hebben over het nut, de aanleg, het geschikte plantenassortiment en het onderhoud van een straatgeveltuin.

foto 1 verticaal groen

De toepassing van gevelgroen is de afgelopen jaren in onze steden en gemeenten in een stroomversnelling gekomen. Steeds meer steden en gemeenten geven er zelfs subsidie voor. Ook het nationale en internationale onderzoek naar de effecten van gevelgroen kan steeds beter onderbouwen, waarom dit type groen zo belangrijk is voor steden.

De informatie over gevelgroen, is nu veelal gebaseerd op harde cijfers uit onderzoeken en ervaringen van professionals. kan meer groen gebruiken

Leefbare steden in de 21e eeuw.

De stad is voor velen hun thuis. Daar zijn de meeste woningen, winkels, werk en ontspanning te vinden. Maar het is geen natuurlijke leefomgeving. Iedereen woont en werkt er dicht op elkaar, wat een grote concurrentie van de beschikbare ruimte ver-

oorzaakt. Er is vaak sprake van lawaaihinder, luchtvervuiling, en de aanwezigheid van gebouwen en verharde oppervlakken hebben een negatieve invloed op het plaatselijk klimaat. Ook wordt er veel energie verbruikt, die uiteindelijk als afvalwarmte in het milieu terecht komt. Dit alles zorgt voor een stedelijk hitte effect.

De klimaatseffecten worden vooral veroorzaakt, doordat in een stad veel energie uit de zonnestraling door verharde oppervlakken wordt opgenomen. Deze energie wordt als warmtestraling weer aan de omgeving afgestaan, in plaats van gebruikt

te worden om water te verdampen zoals in een groene omgeving. Regenwater wordt in de stad immers voor het grootste deel ondergronds afgevoerd, en verdampt niet.

Ook luchtvervuiling beïnvloedt het klimaat. De vuildeeltjes vormen de condensatiekernen die mist, bewolking en regendruppels helpen ontstaan.

Een deel van de stadsproblemen zijn toegenomen, omdat de functies wonen, werken en transport bij de ruimteverdeling een hogere prioriteit hadden dan het groen, dat vooral als aankleding werd gezien. Maar er begint steeds meer waardering te komen voor de ecosysteemfuncties van stedelijk groen, zoals de bijdrage

aan de regeling van het klimaat. Wie de feiten kent zal beamen: groen verdient een volwaardige plaats in de ruimteverdeling naast rood, blauw en grijs.

Een multifunctionele oplossing

Tegen veel stedelijke problemen als zomerhitte, wateroverlast, lawaai en slechte luchtkwaliteit zijn technische maatregelen denkbaar.

Airconditioning installeren, daken wit schilderen, huizen isoleren tegen hitte en lawaai, roetfilters voor auto's verplicht stellen en regenwaterbassins bouwen, het kan allemaal bijdragen aan de leefbaarheid van de stad. Maar elk van deze technische maatregelen lost maar één probleem tegelijk op. De steden van de 21e eeuw krijgen juist te maken met meerdere grote uitdagingen tegelijk:

- *is er voldoende ruimte om de groeiende bevolking te huisvesten?*
- *hoe kan de bevolking duurzaam van voedsel,*

water en energie worden voorzien?

- *kan de stad klimaatsverandering aan?*
- *hoe behouden en verbeteren we de kwaliteit van leven in de stad?*

Een multifunctionele oplossing kunnen we afkijken van de natuur. Extra groen in de stad lost meerdere stadsproblemen op natuurlijke wijze op. Groen pakt problemen bij de wortel aan en doet dat bovendien op een duurzame manier die gunstig is voor bewoners, het milieu en de portemonnee.

Vooraf aan klimaatbestendigheid en levenskwaliteit kan groen al op korte termijn een belangrijke bijdrage leveren. De eenvoudigste manier om de natuur vóór ons te laten werken, is om meer groen op maaiveldniveau aan te leggen. In nieuwe woonwijken kan extra groen ingepland worden. In bestaande stadscentra, dicht bebouwde wijken en industriegebieden is ruimte op maaiveldniveau niet beschikbaar of te duur.

Daar kan extra groen worden aangebracht op de plaatsen die nu nog niet worden benut: de daken en de gevels.

Wat zijn groene gevels?

Groene gevels kennen we vooral als muren begroeid met klimop of wingerd.

En ook andere klimplanten kunnen met behulp van een klimsteun muren bedekken. Maar ook op dit gebied gaan de technische ontwikkelingen op het moment hard vooruit. Wanneer een groei substraat compleet met druppelleiding voor water en meststoffen op de wand wordt aangebracht, kunnen allerlei gewassen een wand begroeien. Dit wordt ook wel een levende muur, of verticaal tuinieren genoemd.

Groene gevels dragen bij aan energiebesparing, geluidsdemping, schone lucht en natuur.

Onder gevelbegroeiing verstaat men doorgaans een vorm van begroeiing door klimplanten die met hun wortels in de grond aan de voet van de gevel staan. Ook planten die in de kieren van oude stads- of kademuren groeien kunnen als een natuurlijke vorm van gevelbegroeiing worden gezien.

In de afgelopen jaren zijn nieuwe systemen voor de begroeiing van gevels in zwang gekomen. De

foto 2 plantenbakken

nieuwe constructies maken het mogelijk om planten op een gevel te laten groeien door ze los van de grond houvast te bieden en van water en voedingsstoffen te voorzien. Er bestaan systemen met plantenbakken - meestal één per verdieping - van waaruit klimplanten omhoog groeien of afhangen.

Andere constructies (gevelpanelen) bedekken de hele gevel met een laag materiaal waarin planten kunnen wortelen. Deze laag wordt zo bevestigd dat deze niet naar beneden glijdt en wordt zo dicht beplant, dat van de ondergrond in het groei-

foto 3 plantenzakken

seizoen weinig meer te zien is. In deze laag is ook een irrigatiesysteem aangebracht, dat de planten voorziet van water en voedingsstoffen. Op dit moment zijn veel bedrijven bezig met de ontwikkeling van nieuwe materialen en technieken voor gevelbegroeiing.

Groene gevels geven gebouwen een aantrekkelijk groen accent.

En net als groene daken helpen groene gevels om de leefomstandigheden in de stad te verbeteren. Ook zijn er enkele nadelen, die echter vaak door goede aanleg en onderhoud opgelost kunnen worden.

Het is belangrijk om deze voor- en nadelen tegen elkaar af te wegen.

Wat doen groene gevels voor het gebouw, de eigenaar en de gebruikers?

Het uitzicht en de publiciteit

Een belangrijke reden om een groene gevel met

foto 4 strak gevelgroen

foto 5 beplantingspanelen

gevelpanelen aan te leggen, is de mogelijkheden die het biedt voor design en reclame.

Veel maatregelen die een gebouw groen, duurzaam en ecologisch verantwoord maken, zijn aan de buitenkant niet zichtbaar. Een groene gevel is bij uitstek een middel waarmee de zorg voor het milieu zichtbaar gemaakt kan worden. De beplanting valt nog eens extra op, doordat per seizoen veranderingen optreden. Begroeide panelen op de wand kunnen eventueel in de bedrijfskleuren of in de vorm van het bedrijfslogo worden uitgevoerd.

Een traditionele beplanting met klimplanten wordt geassocieerd met staggelijke gebouwen. Maar beplanting kan ook nieuwe gebouwen cachet verlenen. Niet alleen op de traditionele manier toegepast, maar ook in een moderne stijl, bijvoorbeeld door met klimplanten verticale groene accenten op het gebouw aan te brengen. Begroeiing kan bij bestaande gebouwen onderdelen van muren camoufleren of accentueren, om een betere aansluiting bij de rest van het gebouw of de

omgeving te verkrijgen.

Isolatie waarde

De luchtlaag tussen de planten isoleert de wand tegen kou en warmte, wat een besparing oplevert in de kosten voor verwarming en airconditioning. De bladeren remmen de windsnelheid langs de wand, waardoor de dagelijkse temperatuurwisselingen verminderen.

Een groot koelend effect in de zomer wordt veroorzaakt doordat planten de zonnestraling gebruiken voor verdamping en fotosynthese. De planten kaatsen ook nog een deel van de zonne-

straling terug, voordat deze de muur bereikt. Uit metingen blijkt dat hierdoor op zonnige dagen de gevel meer dan 7°C koeler blijft. Het koelende effect is het grootst op oost- en westgevels, iets minder op zuidgevels en nog wat minder op noordgevels. Bij bladverliezende planten kan de zon een zuidgerichte muur in de winter wel bereiken. Daardoor is beplanting van nature een variabele vorm van zonwering.

Effecten op de muur

Bepanting beschermt de muur tegen de uv-straling van de zon en tegen regen. Een begroeide muur blijft droger. Daardoor gaan de materialen van de muur langer mee. Ook ontmoedigt muurbegroeiing het spuiten van graffiti.

Zelfhechtende klimplanten houden zich vast met behulp van hechtwortels of hechtranken. Deze dringen echter niet de muur in; ze moeten het hebben van kleefstoffen of hun zeer grote hechtoppervlak. Veel klimplanten hebben wel de neiging om met hun scheuten in spleten, onder dakgoten en om regenpijpen te groeien, waardoor deze beschadigd kunnen raken. Ook zijn niet alle muurankers berekend op de krachten die planten op de constructie kunnen uitoefenen. Zelfhechtende klimplanten laten, nadat ze weggehaald zijn, restanten van hun wortels op de muur achter, die lastig te verwijderen zijn. Klimplanten kunnen voor ramen, deuren, reclame- en naambordjes groeien. Regelmatig onderhoud en een goede plantkeuze kunnen dit voorkomen.

Door de aanwezigheid van begroeiing en eventuele klimsteunen is de wand erachter lastig te bereiken voor periodiek onderhoud, zoals schilderen. De wand moet dus liefst van onderhoudsarm materiaal gemaakt zijn. Maar doordat de beplanting vuil en roet opvangt, slaat dit niet neer op de gevel. Hierdoor wordt bespaard op gevelonderhoud: er is bijvoorbeeld minder vaak een schilderbeurt nodig.

Gevelpanelen zijn indien nodig wel tijdelijk te verwijderen. Zij geven geen overlast van plantengroei in de gevel zelf. Wel kan het gewicht van de beplanting bij slecht onderhoud de draagkracht van de muurankers overschrijden. De achterzijde van het begroeide paneel is een groot deel van de tijd nat. Als de gevel daar niet tegen bestand is, moet een extra waterdichte laag worden aangebracht.

Beter binnenklimaat

Groene muren kunnen ook binnenshuis worden toegepast. Dan verbeteren ze het binnenklimaat en hebben een positief effect op het welbevinden van bewoners en bezoekers.

Geluidsisolatie

Groene gevels houden 2,5-3 decibel geluid van buiten tegen, doordat het geluid uitdooft tussen de bladeren.

Kosten en baten

Meer groen in de omgeving, ook gevelgroen, doet huizenprijzen stijgen, en creëert een aantrekkelijke vestigingsplaats voor kandidaat kopers. Maar groene gevelpanelen zijn niet goedkoop. Planten die los van de grond aan de wand groeien hebben een irrigatiesysteem nodig, en frequent onderhoud. Deze kosten worden slechts deels door de wand zelf gecompenseerd, bijvoorbeeld door de besparing op de kosten van verwarming en airconditioning. Klimplanten die wortelen in de grond zijn minder duur.

foto 6 klimplanten in volle grond

foto 7 klimplanten op draad

geveldelen tussen verschillende planten onbegroeid en open blijven; laat de planten bijvoorbeeld niet om de hoek van een gebouw heen groeien. Gevelpanelen zijn vrijwel permanent nat, en leveren daarom een laag brandrisico op.

Wat doen groene gevels voor het leefklimaat in de stad?

Lagere temperaturen

Groene gevels dragen bij aan de bestrijding van de hogere zomertemperaturen in de stad ook wel stedelijk hitte effect genoemd, door

hun verdamping en fotosynthese. Het grootste effect van gevelgroen zal waarschijnlijk 's nachts te merken zijn. Door de beplanting loopt de temperatuur van gevels overdag minder op, waardoor ze 's nachts minder warmte zullen uitstralen, en de stad beter af kan koelen. Groene gevels hebben een kleiner koelend effect op de totale stadstemperatuur dan groene daken, maar hebben wel lokaal een groot effect op de piektemperaturen tussen hoge gebouwen.

Verbeterde luchtkwaliteit

De bladeren van groene wanden absorberen CO₂ en luchtvervuiling, waaronder fijnstof. Zware metalen die door het verkeer in de lucht worden gebracht, slaan neer op de bladeren, en komen via regen of afvallend blad op de grond terecht. Andere vormen van beplanting vangen ook fijnstof weg, maar het voordeel van een groene gevel is dat de wind vrij spel houdt, waardoor vuile lucht niet blijft hangen in een straat. Tussen hoge gebouwen door waait vaak veel wind, waardoor gevelbegroeiing op deze plaatsen extra veel effect heeft. Er strijkt immers veel lucht langs de bladeren.

Geluidsdemping

Begroeide muren absorberen 2,5-3 decibel van het straatgeluid. Ook voorkomen groene gevels dat geluid weerkaatst tussen hoge gebouwen.

Inbraak en vandalisme

Sommige klimsteunen voor planten kunnen gebruikt worden door inbrekers om bij bovenverdiepingen te komen, waar vaak minder degelijk sluitwerk aanwezig is. Ook kinderen kunnen erop proberen te klimmen. Wanneer risico hierop bestaat, kan het best gekozen worden voor een klimsteun van verticaal opgespannen draden, waarop een niet sterk verhoutende klimplant wordt gezet, bijvoorbeeld *Celastrus* (boomwurger), *Clematis* (bosrank) of *Humulus* (hop). Ook gevelpanelen zonder metalen raster aan de voorkant kunnen gebruikt worden.

Op plaatsen waar veel vandalisme voorkomt is het goed om de voet van jonge klimplanten te beschermen met gaas. Ook kan een muur op de begane grond begroeid worden door hangplanten vanaf een hogere verdieping. Van beschadiging van hangende twijgen kunnen planten zich beter herstellen dan van beschadiging van de hoofdstam.

Brandrisico

Omdat klimplanten behoorlijk breed kunnen uitgroeien, zijn een aantal voorzorgsmaatregelen tegen brand aan te raden. Levende klimplanten zijn niet erg brandbaar, wel moet bij onderhoudsbeurten dood hout verwijderd worden. Zorg dat er

Een voordeel van groene gevels is, dat ze over een grote reeks aan frequenties een dempend effect hebben.

Welzijn

Uitzicht op groen is goed voor de gezondheid (lichaamelijk en psychisch) van de bewoners. Vormen, kleuren en geuren werken direct in op onze gemoedstoestand. Waar geen ruimte is voor het aanleggen van een tuin of park, kan een groene gevel een dankbaar alternatief zijn.

Meervoudig ruimtegebruik

Meer groen in een stad heeft allerlei milieuvordelen. Door muren te laten begroeien komt er meer groen, zonder dat er beslag wordt gelegd op het schaarse grondoppervlak.

Planten, dieren en ecologie

Een begroeiende muur biedt schuil- en nestelgelegenheid en voedsel aan vogels en insecten. Sommige planten hebben naast ecologische voordelen ook nadelen. In het najaar kan overlast ontstaan door vallend blad of vallende vruchten. Het opruimen zorgt voor extra werk. De meeste groene gevelplanten staan niet bekend als allergen, alleen bloeiende grassen zouden dat nadeel

foto 8 begroening verbetert de leefomgeving

eventueel kunnen hebben. Bloemen en vruchten kunnen ook ongewenste dieren (wespen, spinnen) aantrekken. Dit effect blijkt echter in de praktijk minder sterk dan mensen vrezen. In een enquête naar effecten van groene gevels noemde 36% van de ondervraagden ongewenste insecten als probleem. Dit waren echter de mensen die zelf geen groene gevel hadden. Van groene gevelbezitters noemde slechts 18% insecten als nadeel.

In het volgend artikel over straatgeveltuinen gaan we de aanleg onder de loep nemen.

Voor ABLLOvzw : Jan Van Bogaert

ABLLO vzw

HET MOLSBROEK, PARADIJSELIJK VOOR MENS EN NATUUR

Hoera, het boek over het Molsbroek is er! Auteur van het boek en conservator van het Molsbroek André Verstraeten vertelt in het boek vanuit zijn rijke persoonlijke ervaring met veel kleur over de geschiedenis en het natuurlijke en historische erfgoed van het Molsbroek. Doorheen 320 pagina's maakt de lezer kennis met dit unieke moerasgebied. De vele foto's uit heden en verleden, doorspekt met kleine anekdotes en verhalen, maakt dat je kan blijven bladeren in het boek.

Op zaterdag 30 november werd het boek officieel voorgesteld aan de pers. Na een verwelkoming door voorzitter van vzw Durme Patrick De Brauwer, ging de auteur André Verstraeten met veel enthousiasme doorheen de hoofdstukken en de foto's. Tot slot spraken ook burgemeester van Lokeren Filip Anthuenis en voorzitter van de Bond Beter Leefmilieu Vera Dua hun waardering uit voor het boek. Of om het met de woorden van Dua te zeggen: 'Het boek is bijna als een liefdesroman. Je voelt de passie en het enthousiasme waarmee het is geschreven!'

Vanaf het weekend van 7 en 8 december konden de bestelde boeken worden afgehaald en was André aanwezig in het bezoekerscentrum om de boeken te

wie schrijft, die blijft

signeren. 'In totaal werden meer dan 500 boeken vooringetekend,' zegt André Verstraeten met trots. 'En minstens evenveel boeken liggen klaar om een weg te vinden naar de huiskamer. Het is een echt tafelboek,' glundert André.

Het boek over het Molsbroek is te koop in het bezoekerscentrum Molsbroek, het infopunt Toerisme en boekenwinkel Unicum in Lokeren voor 40 euro. Daarnaast kan je het ook aankopen tijdens de kantooruren op het secretariaat van vzw Durme, Molsbergenstraat 1 in Lokeren. Zonder meer een aanrader, niet enkel voor Lokeraars maar voor iedereen die graag in het Molsbroek komt wandelen of fietsen.

Openingsuren van het secretariaat van **ABLO**vzw:

ablo.waas@gmail.com of tel 03/777 01 58

Maandag: tussen 14u en 18u

Dinsdag: tussen 14u en 18u

woensdag: tussen 14u en 18u

Donderdag tussen 14u en 18u

Vrijdag tussen 14u en 17u

Dennerstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren van het secretariaat van

't groene waasland:

groene.waasland@gmail.com of 03/775 1931

Maandag tussen 14u en 18u

Dinsdag tussen 14u en 18u

Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

DUIDELIJKE BOODSCHAP

Wie het MERapport over Oosterweel goed leest, en de opmerkingen van stRaten-generaal daarbij neemt, kan maar 1 conclusie trekken Hier in vernieuwd jasje langsheen de E17.

Zie o.a. www.ademloos/MER

Ringcomité

Zie ook de webstek : www.abllo.be klik dan op **kalender**

C.V.N. wandelingen : De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.

De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.

*L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.*

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Zaterdag 8 februari

Natuurpunt Zuid-Waasland Algemene Statutaire Leidenvergadering - afspraak van 14 tot 18u in het bovenzakje van de Wereldwinkel, Koutermolenstraat 8, 9111 Belsele - info: gustaaf.lerno@skynet.be

VELT Verdelen van zaden en hulpstoffen.

Van 10 tot 13u Parking Smatch Watermolendreef 151, Sint Niklaas. Afhalen van de bestelde zaden en hulpstoffen. Geef een seintje als je er niet geraakt. 0473 57 55 32

Vrijdag 14 februari

Vzw Durme Deel 2 'Imkeren'

In vier lessen leert imker Erik Goris ons meer over het houden van bijen.

Zaterdag 15 februari

Natuurpunt Zuid Waasland

Uilenwandeling in Daknam

Zin in een mysterieuze avondwandeling bij bijna volle maan ? dan gaan we samen op zoek naar uilen in Daknam! We trekken nog eens onze wandelschoenen aan voor een +/- 4km lange tocht voor het determineren van nachtroefvogels. Met wat geluk horen en zien we Steenuil, Bosuil en Kerkuil. We verzamelen om 19u30 aan café KA-

RIBU (Pontweg24 te Daknam-Lokeren)

Het einde is voorzien rond 22u30. Voorzie stevige schoenen, een fluo-vestje en een bescheiden zaklamp.

Deelname is gratis.

Info:

Eddy De Taey, 0479 28 73 84 detaey@hotmail.com

Marc Aerts, 0485 38 19 87 marc.aerts@telenet.be,

Wim De Backer, 0472 74 19 95

nme.npzuidwaas@me.com

Zondag 16 februari

Natuurpunt Scousele Watervogeltelling

op volgende locaties : wachtbekken Temse, Waesmeer en Tielrode Broek. Afspraak aan de visvijver Lange dreef Steendorp met de fiets. Wil je graag meegaan ? Neem dan contact met : Gerry Heyrman 0498 57 72 24 of gerry.heyrman@telenet.be

Natuurpunt WAL

Feestelijke opening Lepelaarseiland Blokkersdijk

Het broedeiland voor lepelaars is in het natuureservaat Blokkersdijk is een feit! Na vele inspanningen (ook financiële!) van onze vereniging en ondersteuning van de Vlaamse overheid, het Agentschap Natuur en Bos (Antwerpen en Gent) en de firma Hye uit Burcht waren we begin november 'eigenaar' van een heus eiland! Dat gaan we vieren! We starten onze wandeling naar het eiland op de parking. Nadien kunnen we gezellig bijpraten in de observatiehut met een hapje en een drankje. Kom jij ook het lint doorknippen op zondag 16 februari?

14u00, Parking Blokkersdijk (Antwerpen-LO): neem het einde van de zijrijbaan van de Ch. De Costerlaan richting E34 (expresweg), volg dan het fietspad, of met de wagen de grindweg, parallel met de E34.

Info: willy.verschueren@live.be 0474 429511

Natuurpunt Waasland Noord

Wandeling Doelpolder-Noord en Prosperpolder

Wandeling langsheen het vogelweidegebied Doelpolder-Noord en het getijdengebied in wording, Hedwige-Prosper. In de periode van deze uitstap herbergen beide compensatiegebieden heel wat overwinterende water- en weidevogels, dus het zal ons zeker niet ontbreken aan het nodige dierenleven. Onderweg vertel ik over het boeiende verleden van de streek en geef ik uitleg bij wat er zoal bloeit, kruipt en vliegt.

We vertrekken om 13u30 aan de kerk van Prosperpolder en zullen ongeveer drie uur onderweg zijn. Omdat een deel van de wandeling over onverharde wegen loopt, zijn laarzen geen overbodige luxe.

Indien u wenst in te schrijven of meer informatie wenst, neem dan contact op met Bram Vereecken. Gsm: 0495/37.27.67 of Email: bram@panneweel.be

CVN Landschapswandeling, 09u00 Kerk Moerzeke, koendebudt@hotmail.com, 0474/912 499. S

Oude Durme-winterwandeling, 14u00 Paling-
huis Waasmunster, jeanpaul.debeleyr@hotmail.com,
052/46 21 10. L/S

Dinsdag 18 februari

Natuurpunt WAL + Velt Den Bumpt + milieuraad

De Nieuwe Wildernis in Zwijndrecht!

In de Nederlandse Oostvaardersplassen, een jong natuurgebied van internationale allure bepaalt de natuur het ritme. Twee jaar lang volgden filmteams er vossen, ganzen, ijsvogels, herten en de grootste kudde wilde paarden van Europa. De expressieve konikpaarden werpen er hun veulens tussen de kalveren van de majestueuze edelherten en hekrunderen. Een overvloed aan nieuw leven probeert met spectaculaire gevechten nieuwe territoria te veroveren. Het is een plek die in de lente en zomer een paradijs vormt, maar in de winter een grimmig landschap. Het resultaat is een natuurfilm zoals die nog nooit eerder in Nederland is gemaakt. De Nieuwe Wildernis is een natuurspektakel voor het hele gezin. De 'kringloop van het leven' in de Oostvaardersplassen wordt schitterend in beeld gebracht. Soms aangrijpend maar ook humoristisch en vertederend. 20u00, deuren 19u30. Cinema Rubens Statiestraat Zwijndrecht.

Info: milieuraad.zwijndrecht@gmail.com 03 250.48.85.

Donderdag 20 februari

Koe in blik, Milieutheater Een voorstelling over zwerfvuil, groeihormonen, bio-producten, groene stroom, bijzondere dierenmanieren, ecologische voetafdrukken, opwarmingen met of zonder zonnepanelen, en alles wat je nodig hebt om een moderne milieuliefhebber te zijn. Theater dat cabaretesk op hol slaat, zoals enkel een windmolen wieken kan. Max. 50 personen Gratis. Na de voorstelling bieden we u een drankje en een hapje aan. Museumtheater Zwijgershoek 14 9100 Sint Niklaas. Om 20u. Reserveren verplicht:

duurzaamheid@sint-niklaas.be

Zondag 23 februari

Velt Zoektocht naar Goed Eten

van 9u00 tot 13u00 Dorien Knockaert, journaliste bij De Standaard en auteur van de blog "Jonge Sla", geeft een lezing over haar zoektocht naar wat 'goed eten' nu eigenlijk is. Ze realiseert zich dat ons eigen dagelijks voedingspatroon gevolgen heeft voor de hele wereld. Maakt het echt iets uit of je kiest voor vlees of voor bonen? Is een sushi zonder tonijn maar met zeewier ook nog lekker? Is bio-landbouw beter dan gewone landbouw? Wat wordt bedoeld met 'korte keten'? Maken kleine aanpassingen daadwerkelijk het verschil? Je komt er alles over te weten op 23 februari in CC Ter Vesten.

De Nieuwe Wildernis

Tussendoor kan je vrijblijvend de foyer van CC Ter Vesten bezoeken, die op die voormiddag wordt omgetoverd tot een standenmarkt waar je kan kennismaken met concrete Beverse initiatieven rond lokaal voedsel. Bekijk hoe je het aantal voedselkilometers op je bord drastisch terugschroeft, ontdek wat een Voedselteam precies is en weet waar je moet zijn voor kraakverse hoeveproducten in je buurt. Ook het CultuurCafé Beveren engageert zich met een speciaal voor deze dag gemaakte schotel met lokale producten. De standenmarkt kan gratis bezocht worden van 9u00 tot 13u00, voor de lezing om 10u00 wordt een kleine bijdrage van 3 euro (met korting: 1,5 euro) gevraagd. Inschrijven voor deze lezing kan tot 13/2 op het nummer 03 775 44 84 of via www.vormingplus.be/waas-en-dender.

Zoektocht naar Goed Eten is een samenwerkingsverband tussen Vormingplus Waas-en-Dender, Milieudienst Beveren, Bibliotheek Beveren, VELT Waasland, LETS Beveren, Voedselteam Beveren, Hortus Ter Saksen, Waas polderbrood, Cultuurbeleid Beveren, CultuurCafé Beveren en Bioboerderij Puur Natuur Melsele. Voor meer informatie over de lezing en de standenmarkt: Carine Van Remoortere, 03 775 44 84

Vrijdag 28 februari

Vzw Durme Deel 2 'Imkeren'

In vier lessen leert imker Erik Goris ons meer over het houden van bijen

Zaterdag 1 maart

Natuurpunt WAL Natuurbeheer in Verrebroekse Plassen (Waaslandhaven)

Elk jaar brengen we nieuwe takken aan op de bestaande broedplaats van de Lepelaars aan de Verrebroekse Plassen (Waaslandhaven). Dat is noodzakelijk want beetje bij beetje verteert het takkeneiland en wordt het kleiner. In 2013 broedden er 20 lepelaars die 12 jongen voortbrachten. Kom je ons helpen bij deze klus? Na de werken word je getrakteerd op een drankje en een hapje. Breng zeker mee: Meebrengen: laarzen, warme (regen)kledij, werkhandschoenen.

Van 9u30 tot 12u30 aan de kop van het onafgewerkte Verrebroekdok.

Info: johan.baetens@natuurpunt.be - 0484/23.75.59 of renemaes@gmail.com - 0494/17.85.86

Zondag 2 maart

Vzw Durme + CVN Wandeling in het Molsbroek
Een ervaren CVN-gids neemt je mee op een boeiende wandeling rondom het natuurreservaat Molsbroek. Afspraak: om 14.30 uur aan het bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1 in Lokeren. Info: Gratis wandeling met natuurgids. Graag een seintje vooraf indien je met een groep aanwezig zal zijn. Contact: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18 59.

Vzw Durme ZINGEN ALLE VOGELS ZOALS ZE GEBEKT ZIJN? Zie kalender info.

Maandag 3, dinsdag 4 en woensdag 5 maart

Vzw Durme Kindercursus 'Het Molsbroek heeft talent' Hou je van verhalen en muziek? Dan ben jij de persoon die we zoeken! Kikker wil de hoofdrol spelen in een verhaal en kan jouw hulp goed gebruiken. We stappen mee in zijn spannend avontuur en zoeken hierbij de passende geluiden uit het Molsbroek. Hiermee maken we onze eigen cd.

Afspraak: om 9 uur aan bezoekerscentrum Molsbroek in Lokeren (einde om 12 uur). Info: voor kinderen van 8 tot 12 jaar. De prijs is 25 euro voor leden van vzw Durme, 30 euro voor niet-leden.

Inschrijven: contacteer Maja De Cock via maja.decock@vzwdurme.be of via 09 348 30 20 en schrijf vervolgens het juiste bedrag over op BE52 0012 2999 0009 met vermelding van 'naam kind heeft talent'. Opgelet: beperkte inschrijvingen.

Vrijdag 07 maart

Natuurpunt Scousele Steenuilwandeling
Gegidste wandeling voor al wie meer wil weten over de steenuil. We maken een wandeling langs weilanden met oude knotwilgen, fruitbomen en oude schuurtjes. Bij windstil en open weer zullen we zeker zijn ijlde kreet kunnen horen en met wat geluk krijgen we hem ook nog te zien. De steenuil is een mysterieuze uil uit de Griekse mytho-

logie waarbij hij als nachtwachter vanop de toren de bevolking beschermde tegen indringers. In het heden is deze kleine uilensoort thuis te vinden in kleinschalig landschap waar knotwilgen en oude boomgaarden aanwezig zijn. We vinden hem in de omgeving van het landbouwgebied waar we een wandeling maken. Vertrek : Kerk Velle in Temse om 20 uur. Meebrengen : zaklamp, warme kledij en stevige wandelschoenen. Info 0498 57 72 24 of gerry.heyman@telenet.be

Zaterdag 8 maart

Astronomische werkgroep Mercator Sterren kijken van 20u tot 23u op de Roomkouter, Kapelstraat (ter hoogte van huisnr 174) Steendorp: De werkgroep Mercator staat klaar met enkele telescopen om je te laten genieten van de rode planeet Mars, de reuzenplaneet Jupiter met zijn rode vlek en 4 grote maantjes, dubbelsterren, sterrenhopen en verre sterrenstelsels. Heb je vragen over sterrenkunde, dan willen we ze graag beantwoorden! Bij regenweer of hardnekkige bewolking gaat de kijkavond niet door. Er dient niet gereserveerd te worden en de kijkavond is gratis. Meer informatie nodig? contacteer awmercator@gmail.com

Zoals elk jaar organiseert de Vereniging voor Sterrenkunde ook dit jaar de sterrenkijkdagen op 7 en 8 maart. kan je niet naar Steendorp komen dan kan je wellicht op vrijdagavond 7 maart elders terecht in Vlaanderen, kijk op www.ws.be

Zondag 9 maart

Ons Streven Zwerfvuilactie van 14u-17u. Plaats de dijk te Tielrode.

Hortus ter Saksen

Natuurtocht La Roche-en-Ardenne, rondom de Ourthe, luswandeling, deels GR 57 en 14

Hoog boven de kasteelruïnes van La Roche, op en neer met pittige klimmetjes op de flanken van de Ourthe-vallei, uitgestrekte panorama's op het plateau en zichten op grillige meanders, kleine Ardense dorpjes... Naar 't einde toe worden de fysieke inspanningen beloond met "un sympathique bistrot & terrasse" in Cielle! Afspraak : 9.30 uur parking nabij de school in La Roche-en-Ardenne, Rue des Evêts langs de Ourthe (nabij brug en centrum) Inschrijven bij Marc T 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be

Vzw Durme ZINGEN ALLE VOGELS ZOALS ZE GEBEKT ZIJN? Zie kalender info.

Woensdag 12 maart

VELT Straatgeveltuintjes Om 20u.

Tijdens deze 2 uur durende vorming leer je wat het belang is van gevelgroen en de omgeving; de vooroordelen tegenover gevelgroen worden uit de doeken gedaan; je krijgt een overzicht van de verschillende soorten klim-

mers waardoor je de geschikte plantenkeuze kan maken; je komt meer te weten over de geveltuintjes.

Spreeker Jan Van Bogaert in muziekclub 't Ey, Koutermolenstraat 6b, 9111 Belsele. Gratis, iedereen welkom

Donderdag 13 maart

FILM: More than Honey zaal Roxy Temse 19.30 u inkom 2 euro

Gemeente Temse / Miniraad Temse / Natuurpunt Scousele / CVN zie kalender-info

Zondag 16 maart

Natuurpunt Scousele Watervogeltelling op volgende locaties: wachtbekken Temse, Waesmeer en Tielrode Broek. Afspraak aan de visvijver Lange dreef Steendorp met de fiets. Wil je graag meegaan? Contacteer: Gerry Heyrman 0498 57 72 24 : gerry.heyрман@telenet.be

Vzw Durme Eenjarige groenten en kruiden kweken in bakken i.s.m. Vormingplus Waas-en-Dender en Milieudienst Lokeren Oogst binnenkort kraakverse groentjes van eigen kweek. Een ervaren tuinier vertelt je meer over compost, toont hoe je zelf zaai- en plantgrond maakt en heeft het over de verschillende types bakken. Hoe die te vullen? Welke groenten en kruiden voelen zich opperbest in een bak? Hoe diep moet je elk zaadje steken? Hoe en wanneer geef je water? Kortom: een ideale spoedcursus om binnen enkele maanden te genieten van jouw eigen bakken vol decoratief én eetbaar lekkers. Afspraak: ten huize van Steven De Schepper, Hillarestraat 196 in Lokeren om 10 uur [einde 12 uur]. Prijs: 8 euro met korting 4 euro. Meer info. Inschrijven: tot 6/3 bij Vormingplus Waas-en-dender via 03 775 44 84 met code 140316 NCA. Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op het reknnummer BE05 0014 0186 1275 Begeleiding: Steven De Schepper, gepassioneerd en ervaren tuinier. Meer info: Marieke De Vos, marieke.devos@vzwdurme.be of 09 348 30 20.

de milieuraden van Stekene en Sint-Gillis-Waas.

Natuurfilm: de Nieuwe Wildernis,

natuur van bij ons zoals je ze nog nooit eerder zag. In een uitgestrekt moeras scheert een majestueuze zeearend over de boomtoppen. Denderend trekt een kudde van duizenden wilde paarden voorbij. Twee volwassen edelherten leveren strijd om in de gunst van een hinde te komen. Dit is pure, woeste natuur, zoals je ze nooit eerder zag. En gewoon gefilmd in de lage landen. Natuurpunt lanceert De Nieuwe Wildernis, gedraaid door productiehuis EMS Films in de Oostvaardersplassen in Nederland. De Nieuwe Wildernis is een natuurspektakel voor het hele gezin. De 'Circle of Life' van de Oostvaardersplassen wordt schitterend in beeld gebracht. Soms aangrijpend maar ook humoristisch en vertederend. (citaat cinenews.be). Je hebt dus een unieke kans om de prachtige natuurfilm 'De Nieuwe Wildernis' op groot

scherm te bekijken. Na de voorstelling kan je bij een glaasje napraten. Natuurpunt is aanwezig met een info-stand. Vrijwilligers van Natuurpunt Waasland-Noord zullen je graag te woord staan om te antwoorden op vragen rond de natuur in onze eigen omgeving.

De voorstelling gaat door in CC De Route, Stationstraat 201 Sint-Gillis. De deuren gaan open om 14 u en de film begint om 14u30. Informeer vooraf bij de milieudiensten van Sint-Gillis-Waas of Stekene of er nog plaatsen zijn! Dit kan voor Sint-Gillis-Waas telefonisch op het nummer 03/727 17 30 of via milieu@sint-gillis-waas.be en bij de milieudienst van Stekene op het nummer 03/790 03 22 of via natuurenmilieu@stekene.be. Uw reservatie is pas definitief na overschrijving van 3 EUR per persoon (inkom en één consumptie) op het rekeningnummer IBAN: BE39 0910 0032 8819 (gemeente Sint-Gillis-Waas) of rekeningnummer BE48 7805 8393 1727 (milieuraad Stekene). Bij grote belangstelling wordt er vandaag nog een tweede voorstelling vertoond. Meer info: Marcel Van Puymbroeck, marcel@panneweel.be

Zaterdag 22 maart

Ons Streven Aanplanten Geboortebos 14u Sinds 2000 plant 'Ons Streven' jaarlijks verder aan het Tielroods geboortebos. Alle Tielroodse borelingen van 2013 mogen samen met hun ouders, grootouders en familie 'hun geboortebos' komen planten. Nadien wordt hen een winterse receptie aangeboden door de Gezinsbond, afdeling Tielrode. Afspraakplaats: Weelstraat (tegenover het Waesmeer)

Natuurpunt WAL Natuurbeheer in Spaans Fort (Waaslandhaven)

Het Spaans Fort (natuurgebied op de grens Verrebroekdorp en Waaslandhaven) werd in januari 2010 door de

De Nieuwe Wildernis

Maatschappij Linkerscheldeoever (MLSO) ingericht. Ondanks aanplanten, ontwikkelt het riet er zich moeizaam. Om ganzenvraat te voorkomen, gaan we het bestaande riet met kippengaas afschermen. In de oeverzone zullen we tevens opschietende wilgen verwijderen.

Van 9u30 - 12u30, Kruising Sint-Michielstraat en Spaans Fort in Verrebroek. Meebrengen: laarzen, warme (regen)kledij, werkhandschoenen.

Info: Johan.baetens@natuurpunt.be of 0484/23.75.59

Zondag 23 maart

CVN Hof ter Saksen, 14u00 schuilhuis in het park, Zandstraat Beveren, chrisisa@skynet.be, 03/775 74 79 L/*

Hortus ter Saksen Voorjaarswandeling

Van 14 tot 16 uur. Deze voorjaarswandeling biedt jong en oud inzicht in het lentegebeuren. Kinderen tussen 5 en 10 jaar worden door een natuurgids op sleeptouw genomen op zoek naar lentesporen. Volwassenen gaan op lentepad dat leidt naar de mooiste plekjes in Hof ter Saksen. Natuurgidsen: Hilde Van Strijdonck en Jan Van Bogaert

Vzw Durme ZINGEN ALLE VOGELS ZOALS ZE GEBEKT ZIJN? Zie kalender info.

Vrijdag 28 maart

Natuurpunt Zuid-Waasland FLIRTEN IN 'T GROEN

Flirten en verleiden. Iedereen doet het of...probeert het. Wie wil weten waar Casanova de mosterd haalde, kijkt best eens naar de dierenwereld. In onze tuinen en natuurgebieden vinden we immers voorbeelden van de meest uiteenlopende verleidingsstrategieën, die vaak verrassend herkenbaar zijn. Voldoende inspiratie dus voor een heerlijk avondvullend programma!

Lezing in de Hoge Kouter door Joeri Cortens van 19.30u tot 22.00u. Inschrijven bij Wim De Backer, 0472/74 19 95 of nme.npzuidwaas@me.com

Vrijdagavond 28 - zondag 30 maart

Hortus ter Saksen 5e wandelweekend Hortus ter Saksen Plaats: vakantiewoning 'La Fontaine' in Achouffe. We volgen de Eisleck Trail die de Belgisch-Luxemburgse Ardennen op z'n best toont met een overvloedig natuurlijk en cultureel erfgoed.

Zaterdag 29 maart: Hoffelt. [Gr.Hertogdom Lux.] -

Achouffe 24,5 km. Start 9.30 uur in Hoffelt.

Zondag 30 maart: Achouffe - Bérismenil 23 km. Start 9.30 uur in Achouffe.

Het verblijf biedt plaats aan 20 deelnemers. Er zijn nog enkele plaatsen vrij. Info bij Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be of Marc T 0494 12 86 81 Prijs: 130 euro per persoon, inschrijving door overschrijving van 50 euro pp. BE09 6528 2961 9157

Zondag 30 maart

Natuurpunt Waasland Noord Natuurwandeling Sombeke en Durme. Via het kasteeldomein van Sombeke stappen we richting Durme, waar we op de dijk wandelen langs slikken en schorren. Op onze terugweg komen we langs een van de mooiste bronbosjes die de Wase cuesta rijk is. We starten op de Dries aan de Kerk van Sombeke om 14 uur. Ter plaatse een aantal parkeerplaatsen. Gemakkelijk te bereiken via de N41 en in Elversele de richting Waasmunster nemen. Zorg voor stevige stap schoenen. Info: Chris 0478596260

Zondag 6 april

Vzw Durme + CVN Wandeling in het Molsbroek Een ervaren CVN-gids neemt je mee op een boeiende wandeling rondom het natuurreserveat Molsbroek. Afspraak: om 14.30 uur aan het bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1 in Lokeren. Info: Gratis wandeling met natuurgids. Graag een seintje vooraf indien je met een groep aanwezig zal zijn. Contact: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18 59.

CVN Sombeekse Meersen - Lentewandeling, 14u00 Dries Sombeke, Waasmunster, jeanpaul.debeleyr@hotmail.com, 052/46 21 10 L/S

Zondag 13 april

CVN + Abillo vzw/Ecotest

Wandeling Oost-sive polder Steendorp De wandeling wordt begeleid door een CVN natuurgids en is gratis. Je hoeft niet in te schrijven. De wandeling gaat gedeeltelijk langs het Fort en naar 't Hangene, een bronbos met unieke voorjaarsbloeiërs. Terug langs de Lange dreef, de dijk en het Kijkverdriet.

Vertrek : Steenbakkerij in Steendorp, Warandestraat 9140 Steendorp, 14.30 uur. Info : Mario Smet 016/43 95 80 mario.smet@chem.kuleuven.be

Zaterdag 19 april

Ons Streven + CVN Wandeling Bron en Broek 14.15u
Kerk Elversele Dorpstraat 62, marc.lamont@belga-
com.net, 03/778 03 15 L

Maandag 21 april

Ons Steven + CVNScheldehappening : Geleide wande-
ling Tielrodebroek: vertrek veer Tielrode om14.15u
marc.lamont@belgacom.net, 03/778 03 15 *

Donderdag 24 april

Natuurpunt Scousele ism gemeente Temse Eindeva-
luatie paddenoverzet. De afgelopen paddenoverzetactie
wordt besproken. Wat was goed, wat kan beter. Hoe-
veel kikkers, padden en salamanders zijn er overgezet ?
Hoeveel doden zijn er toch nog van de straat geraapt ?
En ten slotte : een warm woord van dank voor alle vrij-
willigers die zich in weer en wind hebben ingezet.
Praktisch: Invergadering om 20u. De Zaat te Temse,
5de verdieping zaal 'De Durme'

Info : 03 711 27 53 of meersman.dirk@skynet.be

Vrijdag 25 april**Natuurpunt Noord + Natuurpunt Educatie**
De wonderde wereld van de muizen (theorie)

Spitsmuizen zijn hyperactieve jagers en slaapmuizen knij-
pen al eens een oogje toe. Bos- en dwergmuizen halen de
meest acrobatische toeren uit, terwijl woelmuizen zich
zelfs op de begane (boven)grond onveilig voelen. Zeg dus
nooit zomaar muis tegen een muis en leer er alles over
op onze cursus muizenissen. De theorie wordt afgewis-
seld met de boeiende onderzoekspraktijk van life-traps
en braakbalpluizen.

Lesgever: Joeri Cortens. Wanneer: 25 april 2014,
19u30-22u30, theorie, 2 mei 2014, 19u30-22u30,
praktijk. In het Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, 9170
Meendonk. Prijs: 15 euro leden, 20 euro voor niet-leden
te betalen op rekeningnummer BE38 0000 1056
0872 Natuurpunt Waasland-Noord, met vermelding
'muizenissen'. Inschrijven: vóór 15 april 2014, Marc Bo-
gaerts, marc@panneweel.be of 03-779 89 31

Zondag 27 april**Natuurpunt Vlaamse Ardennendag:**

zie kalender info; christolstrybos@hotmail.com

Ons Streven + CVN Kabouter- en Herfstwandeling
Thema: "Grenzeloos" in het kader van Erfgoeddag.
14u15 Hoofdhek Roomacker, Hofstraat Tielrode,
marc.lamont@belgacom.net, 03/778 03 15

CVN Stropers in Stekene, 10u00 ingang Stropers-
straat tegenover Donckers, Stekene, ericenkarie@hotmail.com,
03/707 00 50. L/

Waterwingebied, 14u00 Parking Vossenhol
Kruispunt Breedstraat/St-Jansteenstraat, Stekene,
mariedm80@hotmail.com, 03/779 59 77. L

Oude Durme-ochtendwandeling, 06u00 Dur-
mebrug, Waasmunster,
jeanpaul.debeleyr@hotmail.com, 052/46 21 10. L/S
Roomackerwandeling, 14u15 Hoofdhek
Roomacker, Hofstraat Tielrode,
marc.lamont@belgacom.net, 03/778 03 15

VELT Plantenruilbeurs van 10u tot 13u

We steken de Schelde over en nemen deel aan de plan-
tenruilbeurs van Klein Brabant. Heeft u enkele plantjes
van zowel groenten als sierplanten teveel, bent u op zoek
naar een bepaalde plant, heeft u wat zaden op overschot
? Je kan er ook de burens leren kennen. Heb je iets te ruil-
len of te geven, ben je op zoek naar iets maar kan je er
niet geraken ? Contacteer Marc T. We proberen iets
te regelen. "De steenoven" Kuitagemstraat, scheldedijk
120; 2890 Sint Amands. Gratis.

Dinsdag 29 april

VELT Zelf biozaden winnen. Om20u

Het leven in jouw handen, van zaadje tot oogst en terug.
De eerste stappen in het winnen van je eigen groente-
zaden. Over de wonderde wereld van eenjarige en twee-
jarige planten, over zelf - en kruisbestuivers. Over de
rijpheid van zaden en de bewaring.
Door Jos Van Hoecke, Stedelijke bibliotheek, Hendrik
Heymanplein 3, 9100, Sint Niklaas
gratis, iedereen welkom

Donderdag 1 mei

Ons Streven Start zomerzoektocht (tot en met 30
september)
Meer hierover in volgende aflevering

Vrijdag 2 mei**Natuurpunt Noord + Natuurpunt Educatie**

De wonderde wereld van de muizen (praktijk)

Zaterdag 03 mei**CVN en Natuurpunt Scousele****Nachtgalenwandeling**

De wandeling wordt begeleid door een CVN natuurgids
en is gratis. Je hoeft niet in te schrijven.
Vanuit tropisch Afrika doet hij er duizenden kilometers
over om hier voor zijn nieuwe kroost te zorgen. Be-
scheiden en onopvallend is zijn uitzicht maar o zo feno-
menaal is zijn zang.

Breng zeker je verrekijker, zaklamp, en bij regen laarzen
en regenkledij mee.

Afspraak om 19.00 uur Rupelmonde Dijkstraat aan het
rond punt. Info : Dirk Meersman 03 711 27 53 of e-
mail: meersman.dirk@skynet.be

Zaterdag 17 mei

Vormingplus Waas-en-Dender i.s.m. vzw Durme, LETS Durme, Milieudienst Lokeren, IDM en Transitie Zele Transitie Lokeren en Zele doen alle deuren open Transitie is een beweging met als doel gemeenschappen en initiatieven te inspireren in de overgang van o.a. olieafhankelijkheid naar een meer lokale, sociale en duurzame economie, manier van wonen, werken en leven. We maken van dichtbij kennis met enkele boeiende initiatieven in Lokeren: een samentuin, de LETS-groep en de Repair Cafés. Daarna fietsen we naar Zele via het spoorwegpad en zal Transitie Zele uitleg geven over hun gemeenschapstuin en andere transitiedynamieken. Jij fietst toch ook mee? Op deze activiteit kan je ook kennismaken met enkele transitieambassadeurs. Afspraak: ten huize van Stefaan Segaert, Beekstraat 32, Lokeren om 9.30 uur (einde 12.30 uur) Prijs: 3 euro, met Vormingplus-korting 1,5 euro. Inschrijven: tot 7/5 bij Vormingplus Waas-en-Dender via 03 775 44 84 met code 140517 NSA . Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op het reknnummer BE05 0014 0186 1275. Begeleiding: Stefaan Segaert - educatief medewerker Vormingplus Waas-en-Dender. Meer info: Marieke De Vos, marieke.devos@vzwdurme.be of 09 348 30 20.

LEREN VAN ELKAAR

Vrijdagen 16 mei, 20 juni, 18 juli en 8 augustus
Ons Streven Leren van Elkaar Van Gelaagpark naar Scheldepark
Mei, juni, juli en augustus 2013 waren de maanden dat we met gemiddeld een 6-tal deelnemers het Gelaagpark in Steendorp doorkruisten op zoek naar nieuwe kennis rond fauna en flora.
Onder de deelnemers waren zowel echte specialisten als totale leken, waarbij beiden even welkom als belangrijk zijn. Deze interactie leidt vaak tot boeiende avonden, vol vragen en al dan niet opzoekende antwoorden. Nin, Marc en Jef waren de noteerders van dienst en andermaal was en is het Marc die alle gegevens verwerkte. Zo wordt een blijvende informatiebron gecreëerd, welke ook nog van dienst kan zijn in de toekomst.
In 2014 trekken we naar het Scheldepark, een voormalig kasteelpark gelegen in het centrum van Temse. Naast de interessante verzameling van bomen zijn hier de randen van het park de moeite waard. Deze reeds 8ste editie van 'Leren van elkaar' spreidt zich terug over dezelfde maanden, 4 keer dus telkens op vrijdag avond telkens vanaf 19:00uur. Samenkomst aan de ingang van het zwembad in het Scheldepark Kasteelstraat te Temse

ZINGEN ALLE VOGELS ZOALS ZE GEBEKT ZIJN?

Vzw Durme Cursus zangvogels en vogelgeluiden rond eigen tuin en streek

Dat vogels mooi zijn dat weten we en wisten we reeds bij de oude Grieken en Middeleeuwen, dat ze ook mooi kunnen fluiten en zingen evenzeer: zelfs dichters en musici, componisten en schrijvers maakten gretig gebruik van de kunsten van de vogelzang.
Het voorjaar is dan ook de ideale gelegenheid om er op uit te trekken, zelf vogels te leren spotten en op geluid en zang te leren herkennen.
Op deze zondagmiddagen vertelt natuurgids en veldornitholoog Eddy Gadeyne je tijdens 2 presentaties (2 en 23/3) en 2 wandelingen (9 en 30/3) meer over vogelzang en de vele bekende of iets minder bekende zangvogels uit de streek. Waarom zingen vogels? Hebben vogels dialecten? Eddy geeft je tips bij het herkennen op geluid en beeld.
Afspraak: Aan bezoekerscentrum Molsbroek (Molsbergenstraat 1 in Lokeren). Zondag 2, 9 en 23 maart om 14.30. Opgelet: zondag 30 maart om 9.00 uur.
Meer info en inschrijven: Geen voorkennis vereist. Contacteer Marieke De Vos (marieke.devos@vzwdurme.be of 09 348 30 20) en schrijf na bevestiging 20 euro (leden vzw Durme) of 32 euro (niet-leden) over op rekening BE52 0012 2999 0009 met vermelding 'vogelcursus'.

DE HONINGBIJ EN HET HOUDEN VAN BIJEN

Cursus op vrijdagavond 31 januari, 14 en 28 februari en 14 maart
We kennen allemaal het verhaal van de bloemetjes en de bijtjes en horen in de media steeds meer doemberichten over bijen. Maar wat weten we verder van bijen? In de eerste vier lessen, gegeven door Erik Goris - imker met meer dan 30 jaar ervaring - maak je kennis met de honingbij in al zijn facetten. Tijdens zijn volgende vier lessen gaat Erik in op imkerij zelf: de moderne bijenkast, inrichting van de bijenwoning, omgang met bijen, in- en uitwinteren, kunstzwermen, bedrijfsmethodes, reizen, korfimkerij, koninginnen teelt, enz.
Een aanrader voor zowel beginnende imkers, als voor imkers met ervaring.
Meer info en inschrijven: De cursus ging reeds van start. Inschrijven voor de vier lessen over imkerij is nog mogelijk. De kostprijs bedraagt 30 euro voor leden, 45 euro voor niet-leden. Contacteer Marieke De Vos, 09 348 30 20 of marieke.devos@vzwdurme.be en schrijf vervolgens het juiste bedrag over op BE52 0012 2999 0009 met vermelding 'bijencursus'.

POELENONDERZOEK TEMSE – STEENDORP

April – mei - juni

We gaan kijken wat er leeft in onze poelen. Wil je graag mee op pad neem dan contact op met Nine Van Hoyweghen 0473 72 66 15 nine.vanhoyweghen@gmail.com van Natuurpunt Scousele

Je wordt verwittigd wanneer we er op uit trekken. Deze activiteit is zeker ook voor kinderen zeer aangenaam.

PADDENOVERZET TEMSE – STEENDORP

Oostberg, Scouselestraat, Schausseelhoekstraat
Half februari tot einde maart

Tijdens de paddentrek zorgen vrijwilligers voor het veilig over de straat brengen van de padden. Iets voor jou? Neem contact met ons op. We kunnen je hulp zeker gebruiken. Wil je graag met je kinderen eens komen kijken? Hartelijk welkom. Dirk Meersman 0478 282 161 meersman.dirk@skynet.be

SCHAATSSEN IN DE TURFMEERSEN

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

Als het deze winter voldoende hard vriest, dan mag er op het natuurijs van de Moereleop in de Turfmeersen worden geschaatst. Natuurpunt vraagt wel respect te hebben voor de natuur en de dieren en is niet verantwoordelijk voor eventuele ongevallen.

Meer info: Dirk Van Pottelberg, 09/346 95 68, dirk@heidebos.be

CURSUS MUIZENISSEN

op 25 april en 2 mei om 19.30 uur
Natuurpunt Waasland-Noord
ism Natuurpunt Educatie

Zin om je twee avonden te laten meenemen in de wondere wereld van de muizen?

Spitsmuizen zijn hyperactieve jagers en slaapmuizen knippen al eens een oogje toe. Bos- en dwergmuizen halen de meest acrobatische toeren uit, terwijl woelmuizen zich zelfs op de begane (boven)grond onveilig voelen. Zeg dus nooit zomaar muis tegen een muis en leer er alles over op onze cursus muizenissen. De theo-

rie wordt afgewisseld met de boeiende onderzoekspraktijk van life-traps en braakbalpluizen.

Lesgever: Joeri Cortens

Waar: Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, 9170 Meerdonk Prijs: 15 euro leden, 20 euro voor niet-leden rekeningnummer BE38 0000 1056 0872 van Natuurpunt Waasland-Noord, met vermelding 'muizenissen'. Inschrijven: vóór 15 april 2014

Marc Bogaerts, marc@panneweel.be of 03-779 89 31

WINTERPERIODE, DENK AAN UW TUINVOGELS

De winter komt langzaam dichterbij. Sneeuw en ijs is leuk voor kinderen en romantische zielen zoals ons. Minder leuk is het voor onze tuinvogels, want zowel insecten als bessen en zaden worden schaarser in de natuur. Voor het ophangen van nieuwe nestkasten is het nu de ideale periode. Een duurzame, mooie en knusse nestkast in de winter geeft perspectief op bewoning in lente en zomer. Hoog tijd dus dat we preventief te werk gaan en wat aandacht schenken aan onze gevleugelde vrienden zodat zij ons na de winter terug kunnen gunstig stemmen met hun specifiek gezang en het vangen van insecten in onze habitat.

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede verkoopt diverse artikelen (voedertaartjes en nestkasten) waar zowel tuinvogels als mensen beter van worden.

Het hout van de nestkasten is Noors grenen dat onbehandeld is en het FSC of PEFC label draagt. Voor de bescherming, die de nestkasten hebben meegekregen na samenbouw, werd natuurverf van Aquamarijn of de Tainbeits op waterbasis van Galtane gebruikt.

Per aankoop gratis volgende folders: Waar best de nestkast ophangen, Wintervoeding voor de tuinvogels en de nieuwe Heidebosfolder.

Te koop : noederboot in geschenkverpakking voedercake terracotta schaal in geschenkverpakking, nestkast voor Roodborst, Pimpelmees en Koolmees
Zoals steeds wordt de opbrengst gebruikt voor de aankoop van nieuwe natuurgebieden in onze streek.

Meer info en bestellen: vsmia@scarlet.be of 0474/435 789 na 17.00u Aub.

OVERSTROMINGSGBIED

KRUIBEKE - BAZEL - RUPELMONDE

Het overstromingsgebied is nog steeds een werf en wandelingen moeten ter goedkeuring aangevraagd worden aan dienst Waterwegen en Zeekanaal.

De opgeleide gidsen voor het overstromingsgebied hebben zich verenigd in "De Barbiërgidsen"

Je kan bij hen terecht voor begeleide wandelingen info@barbiërgidsen.be. Zij doen de nodige administratie voor u. Gratis wandelingen aangeboden door Waterwegen en Zeeschelde :

Op zaterdag 08 maart : Fakkeltocht "In vuur en vlam"

Op zondag 06 april : Wandeling naar het Elzenbroekbos "Ruisende elzen"

Op zondag 04 mei : Wandeling met info over geneeskrachtige kruiden "Dokter de Polder"

Meer info : www.barbiërgidsen.be.

CURSUS NATUUR IN DE WAASLANDHAVEN

Natuurpunt WAL

In 2010 organiseerde Natuurpunt WAL voor de eerste maal een cursus "Natuur in de Waaslandhaven". Ondertussen startte een tweede cursus (16/11/13) met ruim 40 deelnemers. De basismodule en enkele theorie- en praktijklessen zijn ondertussen afgelopen, maar je kan nog intekenen voor de onderstaande modules:

Broedvogelmonitoring (4 theorie- en 4 praktijklessen – start 11 januari 2014, einde 24 mei) – 40 € – de theorielessen worden gegeven door Koen Leysen van Natuurpunt Educatie

Amfibieën (1 theorieles – 8 februari 2014) – 5 €

De prijzen gelden enkel voor Natuurpunt-leden. Aan niet-leden wordt gevraagd om lid te worden van Natuurpunt (wat neerkomt op een 24 € bovenop de cursusprijs). Cursusteksten van elke module worden digitaal ter beschikking gesteld. De deelnemers ontvangen op het einde van de cursus een getuigschrift met vermelding van de gevolgde modules. Voor een gedetailleerd programma zie: www.natuurpuntwal.be

Info: theorielessen van 9.30 tot 12.00 uur in het Sluisgebouw, Steenlandlaan te Kallo. De praktijklessen voor water- en wintervogels gaan door van 9:00 tot 12:00, maar die voor de broedvogelmonitoring in de vroege ochtend. Vooraf inschrijven is noodzakelijk. Maak je inschrijvingsgeld (+ eventueel lidgeld aan 24 €) over op rek. IBAN BE 08 0013 4249 1013 van Natuurpunt-WAL, Statiestraat 74, Zwijndrecht met vermelding 'cursus havennatuur + de onderdelen die je wenst te volgen' en jouw inschrijving per mail te melden aan ons secretariaat. Tel.: 03/722.15.37 (di/woe/do) of johan.baetens@natuurpunt.be.

PADDENOVERZETACTIES

VZW DURME

Nog even doorbijten en dan is de lente terug in 't land. Duizenden padden ontwaken dan uit hun winterslaap en trekken naar hun voortplantingspoel. Maar de weg hier naar toe is vaak lang én gevaarlijk. Elk jaar worden duizenden padjes het slachtoffer van het verkeer. Om deze wrattige diertjes een handje te helpen, of beter een pootje te helpen, organiseert vzw Durme vier paddenoverzetacties.

Wil jij ook padden helpen overzetten? Stuur dan snel een mailtje naar padden@vzwdurme.be en/of hou www.vzwdurme.be in de gaten. Er zijn acties in Lokeren aan de Waasmunsterbaan, in Spoel-Wolfsakker en in de H. Geestmolenstraat. In Zele is er een actie aan de Dijkstraat.

VLAAMSE ARDENNEN- DAG: 27 APRIL 2014

Zin om mee te gaan? Hou dan nu al die dag vrij op je kalender en droom alvast van de voorjaarsflora die ons dan zal overweldigen.

We trekken in de voormiddag naar de **EVERBEEKSE BOSSEN**.

Verspreid over Everbeek, een deelgemeente van Brakel, liggen verschillende bossen. De drie grootste zijn het Hayesbos, het Steenbergbos en het Trimpontbos. Samen met nog enkele kleinere bosjes vormen ze allemaal restanten van het vroegere Poodsbergbos, dat zich tot in de vroege Middeleeuwen uitstrekte tussen Ronse en Everbeek.

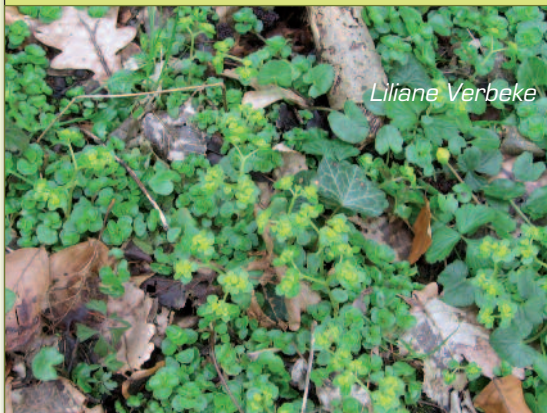
Liliane Verbeke

In het voorjaar kleuren deze bossen blauw van boshyacint terwijl de witte hoofdjes van bosanemoon allemaal gericht zijn naar de eerste lentezon. Majestueuze beuken, zomereiken en haagbeuken lijken dan met hun voeten op bloementapijten te staan. Maar het kleurenpalet is nog veel groter: er zijn ook groeiplaatsen van dotterbloem, daslook, gele dovenetel, kleine maagdenpalm, eenbloemig parelgras, bosereprijs, bosmuur, paarse schubwortel en donkere ooievaarsbek. Ook een hele reeks bronbossoorten zullen we kunnen bewonderen zoals paarbladig en verspreidbladig goudveil, slanke en hangende zegge en reuzenpaardenstaart.

Het Everbeekse landschap oogt zeer afwisselend. De bossen baden in een kleinschalig landschap met weiden, akkers en grazige valleitjes. Talrijke bomenrijen, kronkelende en soms holle wegen sieren er het landschap en ook wijdse vergezichten ontbreken niet. Geen wonder dat hier nog zoveel diersoorten standhouden die elders in Vlaanderen zeldzaam zijn geworden zoals waterspitsmuis, vuursalamander en bronlibel.

Er wordt hard gewerkt voor het behoud en ontwikkeling van deze prachtige stukjes natuur. Extensief

grasbeheer en samenwerking met landbouwers helpen hierbij een handje.

Liliane Verbeke

Na ondergedompeld te zijn in deze natuurpracht picknicken we op de middag in DE HELIX, vormingscentrum voor natuur- en milieueducatie van de Vlaamse overheid in Grimminge.

De plaatselijke afdeling van Natuurpunt ism met ANB, Reg.Landschap VI. Ard. en nog andere partners zorgen in de namiddag voor een interessant programma waarin ieder zijn gading wel zal vinden.

Liliane Verbeke

Later volgt meer info hierover.

Afspraak: 7.45 uur Syntra Sint Niklaas voor kostendelend samenrijden, €1/25km

9.00 uur start wandeling kerk Everbeek-Boven

Gids: **Wim De Cock**. Meenemen: picknick en goede wandelschoenen. Eventueel laarzen bij regenweer maar dat is zeker niet besteld!

Info 052.46.00.58 christelstrybos@hotmail.com

Natuurpunt Waasland-Noord rijdt ook en vertrekt om 7.30 uur vanaf de Park&Ride parking van Kemzeke nabij de N49/A11.

FILMVOORSTELLING MORE THAN HONEY

Donderdag 13 maart 2014 om 19.15 uur
Cinemazaal Roxy, Stationsstraat 29, 9140 Temse
Inkomprijs: 2 euro

Sinds een dikke tien jaar doet zich over de hele wereld een angstaanjagend fenomeen voor. Honderdduizenden kolonies van honingbijen lijken van de aardbodem te verdwijnen. Een virus? De grote hoeveelheden pesticiden? De industrialisering van de honingsector? Niemand lijkt een antwoord te hebben.

De regisseur Markus Imhoof maakte er in ieder geval een knappe documentaire over omdat hij u meevoert naar een wonderbaarlijke, mysterieuze wereld; omdat de close-ups van de bijen – sierlijke, slimme, scherpe wezentjes! – zéér indrukwekkend ogen en omdat hij u op overtuigende wijze bewust maakt van een fenomeen dat echt wel als onrustwekkend mag worden bestempeld.

U komt ook een hoop dingen te weten over bijen die je echt verbijsterd doen staan.

Wist u bijvoorbeeld, dat één derde van de ingrediënten die u dagelijks in uw bord aantreft niet zouden kunnen bestaan zonder de nijvere huisvljijt van bijen? Dat in China en de Verenigde Staten geen enkele bij nog kan overleven zonder antibiotica? Dat er in China door het overdreven gebruik van pesticiden geen enkele bij meer rond zoemt? Dat de bijenteelt, zeker in de

Verenigde Staten, een bijzonder winstgevend big business is die qua omvang nauwelijks hoeft onder te doen voor de vleesindustrie.

Marcus Imhoof zegt hierover; 'Mijn bedoeling was om de kijker de mogelijkheid te geven het drama te vatten dat zich vandaag afspeelt. Daarom hebben we willen werken met sterke, sprekende beelden die enorm zintuiglijk werken. Hun grote, behaarde ogen en hun schild doen denken aan fascinerende wezens van een andere planeet, die er op het scherm zo groot uit zien, meestal zelfs groter dan de mens.'

De film wordt ingeleid door Willy Devriese. Hij is een ervaren imker en al enkele jaren één van de eersten die het wezenlijke gevaar van het ongebreidelde gebruik van de nieuwe generaties pesticiden aan de kaak stelt. In de korte inleiding neemt hij u mee door de verschillende delen van de film zodat u nog een beter inzicht krijgt in de verschillende onderdelen ervan en zo de boodschap van de film optimaal begrijpt.

In de nabespreking " Neonicotinoïden; stille moordenaars of ecologische ramp" verduidelijkt hij niet enkel de werking van deze pesticiden maar gaat hij ook dieper in op de gevolgen van het gebruik ervan en dit niet enkel voor de honingbij maar ook voor het ganse ecosysteem en wie weet ook voor de hele volksge-

zondheid.

Deze film en de nabespreking ervan is niet alleen voor imkers maar zeker ook voor iedereen die met de natuur en het voortbestaan van de mens begaan is, een absolute must.

De film is geschikt voor kinderen vanaf 10 jaar en duurt 96 minuten

Organisatie: MiNa-raad Temse i.s.m. gemeentebestuur Temse – CVN Waasland en Wase Imkersbond

BUFFERSTROKEN GEVEN DE BARBIERBEEK EEN TOEKOMST

De Barbierbeek is een wondermooie waterloop, kronkelend doorheen een beschermd landschap van bolle akkers.

Om de Barbierbeek als meanderende waterloop te beschermen tegen erosie en sedimentvorming startte de Provincie een project op voor verwerving, inrichting en beheer van bufferstroken langsheen haar oevers.

Het in te richten deel situeert zich stroomafwaarts de E17, op het grondgebied van de gemeente Krui-beke. De Barbierbeek meandert er nog volop. In de vele bochten vertoont de waterloop duidelijk holle en bolle oevers. Er is een grote variatie aan diepten en ondiepten in de beek. Het maakt de waterloop ecologisch heel waardevol.

De inrichtingswerken zullen ongeveer 60 000 euro kosten.

De Barbierbeek is een sterk meanderende waterloop die beschermd is als landschap. Maar de laatste jaren is de druk op de waterloop steeds groter geworden. De gronden zijn tot tegen de waterloop grotendeels in gebruik als akkerland met onnatuurlijke erosie en sedimentafzetting tot gevolg. Die belasting verstoort niet enkel de normale structuurontwikkeling - het meanderingsproces kan bv. niet meer natuurlijk verlopen -, maar leidt ook tot verhoogde sedimentafzetting in stroomafwaartse trajecten. Daar neemt het verval van de waterloop af en vermindert de stroomsnelheid. Dit kan bij extreme regenval tot wateroverlast leiden.

Situering van het project

Het deel van de Barbierbeek dat de Provincie wil inrichten start aan de monding van de Groendambek in de Barbierbeek, een honderdtal meter ten noorden van de Oude Kerkstraat, ter hoogte van het knuppelpad. Het traject stopt stroomafwaarts, waar de Barbierbeek de Beekstraat kruist. Het gaat om een strook van 600 m langsheen de Barbierbeek, zowel op linker- als rechteroever. Door de vele meanders is de Barbierbeek er eigenlijk zo'n 1 200 m lang.

Oevers kalven af door ze tot aan de waterloop te bewerken.

Bufferstroken moeten de Barbierbeek beschermen

De bufferstroken moeten de Barbierbeek beschermen tegen erosie en de aanvoer van pesticiden en meststoffen.

Het gebruik van een bufferzone langsheen de waterloop als akker is nu eenmaal niet aangewezen in een erosiegevoelige omgeving. Binnen de in te richten bufferstroken zal het akkerland dan ook omgezet worden naar grasland. De aanplant van populieren, wilgen en zwarte els zullen de oorspronkelijke vegetatie en het landschapszicht helpen herstellen.

Wat gaat er concreet gebeuren?

- Binnen de bufferstrook zal akkerland ingezaaid worden met een grasmengsel dat geleidelijk zal evolueren naar een gras-kruidentmix.
- Op de linkeroever wordt de bufferstrook afgebakend met schapendraad zodat in de toekomst schapen deze bufferstrook kunnen begrazen en

Spontane ruiteontwikkeling blijft behouden.

bolle perceelstructuur en het meanderende karakter van de Barbierbeek zullen niet verdwijnen. Het natuurlijk watersysteem wordt gevrijwaard. Er wordt zelfs extra ruimte voor water gecreëerd. Het laarzenpad langs de meanders zal er bovendien voor zorgen dat de wandelaar er extra kan genieten van de natuur en het landschap.

Meer info:

Hanne van der Poel

09 267 76 80

Bron : Nieuwsbrief

De Waterstand

Oktober 2013

Provincie

Oost-Vlaanderen

Op de buitenbocht van uitgesproken meanders komen knotwilgen om oevererosie te voorkomen.

zo onderhouden.

- Op de meeste meanders ontwikkelt zich nu spontaan ruigte. Daar mag ze haar gang gaan, tenzij ze plaats moet maken voor het laarzenpad.
- Om oevererosie te voorkomen worden in de buitenbochten van meanders op de rechteroever knotwilgen en zwarte els voorzien.
- De kaprijpe populieren op de linkeroever zullen gekapt worden en ten dele vervangen worden door een rij nieuwe populieren, ten dele door een zone gemengd bos van inlandse soorten.
- Op de rechteroever komt een laarzenpad dat het knuppelpad zal verbinden met de Beekstraat. Het is enkel bedoeld voor wandelaars en wordt aangelegd in de grasmat. Waterlopen en drainagegrachten die het pad kruisen, worden overwelfd. Aan de Beekstraat komen een rustbank en een infobord.
- De poel aan de Oude Kerkstraat blijft behouden en wordt opnieuw ingericht.

Op de ene oever zal langsheen de beek zwarte els aangeplant worden, op de andere oever komt een laarzenpad.

Resultaten

Door de oevers langs de Barbierbeek in te richten als bufferstroken kiest de Provincie voor een duurzame oplossing. Niet alleen het probleem van de onnatuurlijke sedimentproductie wordt aangepakt, maar ook de ecologische en structurele kwaliteit van de waterloop gaan er op vooruit. Het typische landschap met de

GRUWELIJK VERHAAL OVER EEN TOEKOMSTIG RESERVAATPERCEEL

In het noordwesten van Lokeren en het zuiden van Moerbeke ligt langs de Zuidlede, de Etbos, een prachtig natuurgebied waar bos en open plekken grillig door elkaar zijn verweven. Vzw Durme heeft er een natuurreservaat in ontwikkeling en momenteel zijn al 6 ha door het Vlaamse Gewest erkend als reservaat. Het reservaat kreeg de naam 'De Eenbes', naar één van de zeldzame bosplanten die daar groeien. Vorig jaar werd er op het grondgebied van Moerbeke, palend aan Lokeren, een bosje met een oppervlakte van 3000 m² in beheer genomen via het Recht van Voorkoop. Uit contacten met de vorige eigenaar bleek dat dit bosje lokaal bekend was als 'het moordenaarsbosken'. Maar verdere details waren niet bekend.

Achteraan op de gevel van de kerk van Eksaarde-Doorslaar zag ik jaren geleden bij één van mijn speurtochten door het boeiende landelijk Lokeren, een gedenkplaat over een moord. Daarin staat gebeiteld:

De gedenkplaatplaat achteraan op de gevel van de kerk van Doorslaar. (Foto André Verstraeten)

'Gedachtenis van Clementia De Meester dochter van Seraphinus en Rosalia Heirman geboren te Exaarde Doorselaar den 6 februari 1852 en in een naburig bosch VERMOORD den 27 februari 1872. – Even als Suzanna verkoos zij liever te sterven dan hare zuiverheid te verliezen. – R.I.P.'

Na opzoekingswerk in de Gazette van Lokeren [1] en mondelinge informatie van Georges Tallir bleek dat het 'moordenaarsbosken' en die gedenkplaat verband hadden met dezelfde onopgeloste moord.

Viel in de handen van eenen booswicht

In het Rijksarchief van Beveren worden de documenten van de oude assisenprocessen bewaard. Voor de eerste jaren na die moord is in dit archief geen dossier over deze zaak aangetroffen [2]. Dat sluit aan bij de lokale overlevering dat die moord nooit is opgelost. Er werd wel eens beweerd dat sommigen uit de buurt de moordenaar kenden, maar dat ze liever zwegen. Zo bleef er altijd een waas van geheimzinnigheid hangen over die moord.

In de Gazette van Lokeren van 3 maart 1872 verscheen daarover volgend artikel:

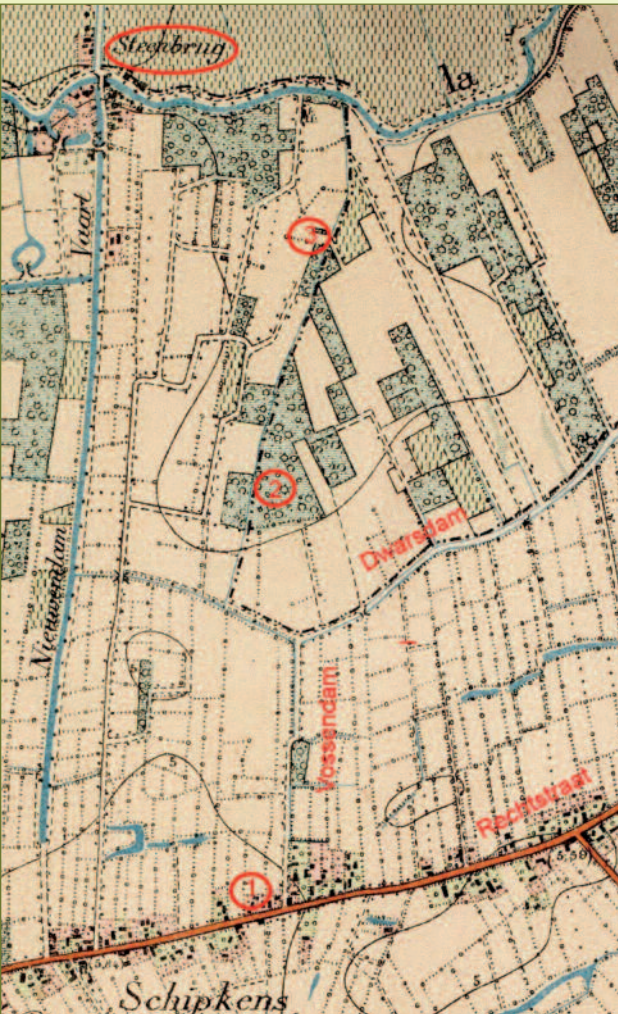
'Dinsdag namiddag is er op het grondgebied van Moerbeke, dat gelegen is tusschen de wijken Steenbrug en Etbosch, een meisje van Exaarde vermoord. Zij was schoon, wel bemiddeld en slechts twintig jaar oud.'

Uitgegaan zijnde om salade te steken, werd men in haar huis ongerust over haar lang wegblijven, en de vader, als had hij een voorgevoel van het ongeluk dat zijne dochter getroffen had, zond zijnen dienstknecht uit met den hond om ze op te zoeken. Het dier liep recht naar de plaats waar het meisje lag en krabde de bladeren weg waarmede het lijk bedekt was. De kleederen waren haar van het lijf gescheurd en de keel was door eene messteek afgesneden.

De boschjes en het struikhout die van dit deel der gemeente eene soort van doolhof maken, hebben de voltrekking van der misdaad begunstigd en tot heden is de dader niet gekend. De zaak is in handen van het gerecht.'

Clementia De Meester woonde bij haar ouders in de Rechtstraat, tegenover de huidige Oude Tramroute. Ze is waarschijnlijk via de Vossendam, een veldweg nabij haar woonplaats, naar de voor haar fatale plek gegaan (zie kaart).

Eind februari al 'salade' steken roept toch wel wat vragen op, maar het kon. Vermoedelijk gaat het hier

Kaart uit 1869 aangevuld met enkele straatnamen in rood en volgende genummerde plaatsen: 1. de woning van Clementia De Meester; 2. het 'moordenaarsbosje' op het grondgebied van Moerbeke; 3. de onjuiste aanduiding van dit 'moordenaarsbosje' in De Souvereinen, 2000,3. [Dépot de la Guerre, Bruxelles, 2000,3. (Dépot de la Guerre, Bruxelles, 2000,3. (Dépot de la Guerre, Bruxelles, 2000,3. (Dépot de la Guerre, Bruxelles, 2000,3. (Dépot de la Guerre, Bruxelles, 2000,3. (Dépot de la Guerre, Bruxelles, 2000,3. Met dank aan Johan Verstraeten]]

om de jonge bladeren van de paardenbloem, die normaal vanaf maart verschijnen. Die bladeren waren vroeger bijzonder gewaardeerd in de keuken om ze te eten als sla of ze fijngesneden toe te voegen bij het bakken van een pannenkoek met daarin stukjes spek. Zo sprak men wel eens van *spekkoeken* bakken. In de jaren vijftig van vorige eeuw was het nog een vrij algemeen gebruik die *molsalau*, de dialectnaam van de bladeren van de paardenbloem, te gaan afsnijden om ze te gebruiken in *spekkoeken*, maar vooral als eten voor tamme konijnen. In 1872 konden die jonge bladeren van de paardenbloem al bijzonder vroeg uitgegroeid zijn, want volgens de statistieken van het Koninklijk Meteorologisch Instituut was de maand februari in dat jaar uitzonderlijk warm, met een gemiddelde temperatuur van 6°. Tussen 1833 - het jaar van het begin van de geregistreerde metingen - en 1925 waren er slechts twee warmere maanden februari: in 1867 (6,5°) en in 1869 (6,7°).

In het 'Register van Overlijden' van Eksaarde van 27 februari 1872 staat vermeld dat er 'een afschrift der akte van overlijden van Clementia De Meester' is ontvangen van het gemeentebestuur van Moerbeke. Het overlijden is gemeld door: '*Casimir Daeyaert oud twee en veertig jaren broodbakker Kozijn der overledene en Frans Van den Daele oud vijf en vijftig jaren*

Eksaarde dorp

gemeente Sekretaris Kennis der overledene'. Verder staat in die akte: '... zeven en twintigsten dag der maand februari des jaars Achtienhonderd twee en zeventig in den namiddag op wijk etbosch in deze gemeente ten einde den dwarsdam overleden is Clementia De Meester, jonge dochter oud twintig jaren, naaister geboren en wonende te Exaerde dochter van Seraphinus De Meester en van Rosalie Heirman, winkeliers en vlashandelaers ...'! De Dwarsdam is een veldweg die naast de Olentgracht loopt op het grondgebied van Moerbeke. Deze Olentgracht vormt de grens tussen Lokeren en Moerbeke. Het voornoemde 'moordenaarsbosje' ligt bij het einde van de Dwarsdam (zie kaart). De lokale benaming, die de vorige eigenaar nog kende, wordt dus bevestigd door deze overlijdensakte. In een eerdere publicatie (3) was dit 'moordenaarsbosje', op basis van wat oudere inwoners vertelden, meer noordelijk op het grondgebied van Lokeren gesitueerd. Een mooi voorbeeld van wat in de volksmond vervormd was bijna 130 jaar na dat voorval.

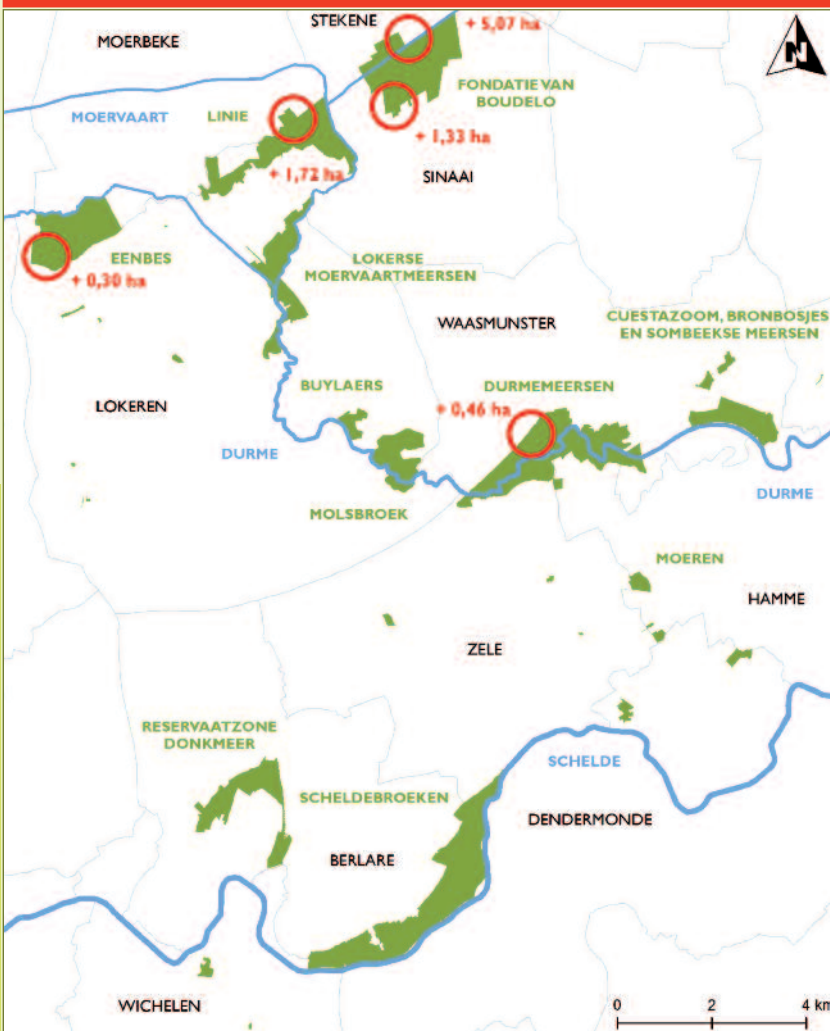
De pastoor van Doorslaar zou enige tijd na de feiten in de kerk afgeroepen hebben dat er niet meer naar de moordenaar moest gezocht worden. Waarschijnlijk had de moordenaar zijn misdaad op het sterfbed bekend.

ANDRE VERSTRAETEN

(1) Met dank aan Nico Van Campenhout, Stadsarchief Lokeren.

(2) Met dank aan Paul Drossens en Geert Hoste.

(3) Tallir G. en Vervaeet A., Van den dieperik tot in de verdommenisse: Eksaardse toponiemen uit de volksmond. In: De Souvereinen, 31ste jrg., nr.3, september 2000.

AANGEKOCHE PERCELEN DOOR VZWDURME IN 2013

2013 was voor vzw Durme een succesjaar! Zo werd er niet minder dan **8,6 ha aangekocht** en werd 0,3 ha in beheer genomen binnen onze reservaten (voornamelijk in het Waasland). Nevenstaande kaart geeft een overzicht welke natuurgebieden van vzw Durme in het werkingsgebied werden uitgebreid.

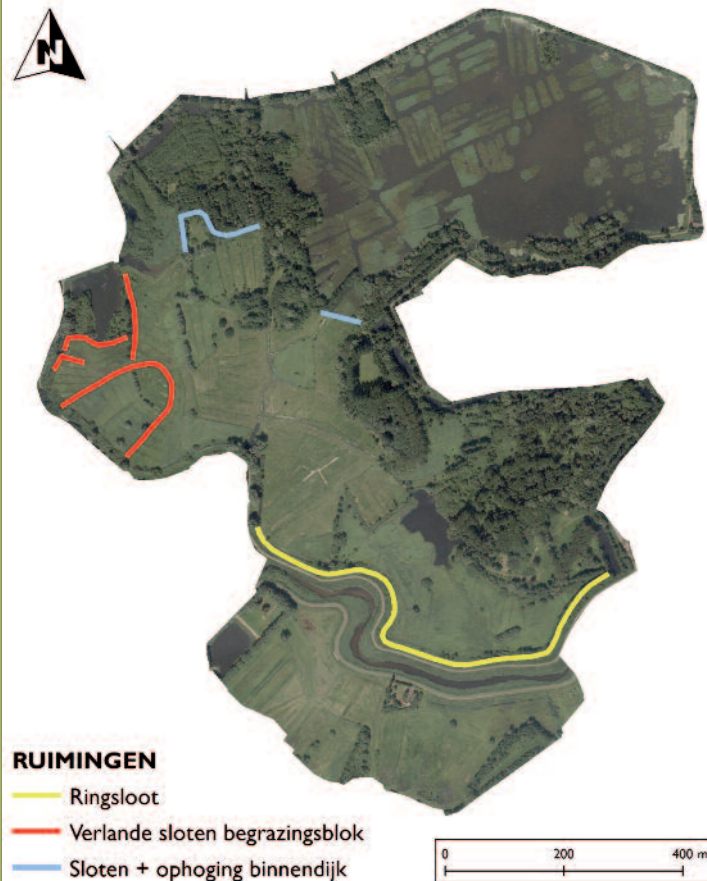

GRAAFWERKEN IN HET MOLSBROEK

Afgelopen najaar werden heel wat graafwerken uitgevoerd in het Molsbroek. In totaal werden bijna twee kilometer sloten geruimd en werd de binnendijk, die het reservaat verdeelt in twee hydrologische zones (nl. de natte 'moerasvlakte' en de drogere westelijke zone) op enkele plaatsen hersteld door ophoging. Het herstellen van de binnendijk was noodzakelijk aangezien die dijk ervoor zorgt dat het water (kunstmatig) boven het maaiveld gehouden wordt in de moerasvlakte. Daardoor kunnen de uiterst vochtige biotopen van moerasvegetatie en waterriet er zich ontwikkelen en zijn er steeds waterpartijen aanwezig. Verder werden ook ruimingswerken uitgevoerd van enkele verlande sloten in de 17ha grote begrazingsblok van het Molsbroek. Die werken werden uitgevoerd met de

financiële steun van de provincie Oost-Vlaanderen en zorgden ervoor dat een deel van het historisch slotenpatroon hersteld werd en opnieuw continu waterhoudend werd. Bemoedigend was, dat nauwelijks twee weken na de ruimingswerken er reeds snoek waargenomen werd in één van de geruimde sloten.

Ten slotte werden begin november belangrijke ruimingswerken uitgevoerd aan de diepe ringsloot ter hoogte van de getijden-Durme. De ringsloot was

daar op vele plaatsen dichtgeslibd met bodemmateriaal ten gevolge van de grote overstroming van de Durme in november 2010. Aangezien de ringsloot fungeert als een belangrijke afvoersloot naar het pompgebied was die ruiming heel belangrijk. Afvoer van oppervlaktewater uit het volledig ingedijkte reservaat kan namelijk enkel gebeuren via het pompgebied. Die kostelijke werken werden uitgevoerd door Waterwegen en Zeekanaal (W&Z) die erop toeziet dat – naast de hoofdfunctie 'Natuur' – het Molsbroek dienst blijft doen als potpolder (overstromingsgebied).

De drie ruimingswerken hebben ervoor gezorgd dat de hydrologische karakteristieken van het reservaat werden hersteld en zullen eveneens de biodiversiteit in de geruimde sloten doen toenemen. Meer info daarover krijg je hopelijk in de volgende nummers van dit tijdschrift.

Kristof Scheldeman

DE LIJN WORDT AL DECENNIA VLEUGELLAM GEHOUDEN DOOR OVERHEID EN POLITIEK

Met snellere, stipte en comfortabele trams en bussen zou De Lijn haar aandeel in het woon-werkverkeer significant kunnen verhogen, stelt Herman Welter uit Beveren. Hij is journalist bij het Nederlands-Belgische vakblad Personenvervoer en volgt sinds 1964 het openbaar vervoer in binnen- en buitenland.

Schrijnend dat overheid en veel politici het belang van doorstroming niet snappen.

De Lijn wil een groter marktaandeel verwerven in het woon-werkverkeer. Dat nobele streven kan worden bereikt met snelle(re), stipte trams en bussen met voldoende capaciteit. Maar de kostenbesparende en klantvriendelijke doorstroming blijft een onbereikbare droom. Wat Vlaanderen zelf doet, doet het almaar slechter.

Rij eens met de tram in Antwerpen. Voor bijna elk verkeerslicht verlies je kostbare minuten. In hartje stad staat de tram in de file of wordt hij gehinderd

door fout geparkeerde auto's. Idem voor de bus. Daarbij komt nog dat de capaciteit op veel lijnen ontoereikend is. In de metropool rijden nog trammetjes van bijna 55 jaar oud. Veel automobiele forenzen piekeren er dan ook niet over om de trage en overvolle tram of bus te nemen. Geef ze eens ongelijk.

Al in de jaren zeventig van de vorige eeuw werd in Antwerpen gepleit voor een optimale doorstroming van de tram. In 2014 is er, buiten wat gerommel in de marge, nog steeds geen doorstroming. Geen enkele Vlaamse minister van Mobiliteit is erin geslaagd om doorstroming af te dwingen. Voor AWW (Administratie Wegen en Verkeer) staan de belangen van de auto voorop. Ook geen enkel Antwerps stadsbestuur heeft het opgenomen voor het milieuvriendelijke openbaar vervoer. Het huidige bestuur is zelfs van plan om de al autovriendelijke stad nog autovriendelijker te maken. De gevolgen voor de tram en bus laten zich raden. Antwerpen moet een keuze maken. Een én-énbeleid kan niet in een stadskern met veel smalle straten.

Dromen van Basel

Met snellere, stipte en comfortabele trams en bussen zou De Lijn haar aandeel in het woon-werkver-

keer significant kunnen verhogen. De gebruiker is best bereid meer te betalen voor meer kwaliteit. Hilde Crevits was in 2012 trots toen ze de bestelling van 38 trams voor Antwerpen aankondigde. Minstens 30 te weinig om de tramvloot bij de moderne tijd te brengen.

In het Zwitserse Basel nemen de trein, tram en bus in de spits de helft van de verplaatsingen voor hun rekening, de benenwagen en de fiets 30 procent, de auto 20 procent. Daar we kunnen we alleen maar van dromen. Van de kwaliteit van het Baselse openbaar vervoer zijn we in Vlaanderen echter lichtjaren verwijderd. Vlaanderen heeft ook geen openbaarvervoercultuur.

Het pleidooi van directeur-generaal Roger Kesteloot om vooral te investeren in de steden en verstedelijkte gebieden onderschrijven we. De mobiliteitsbehoeften zijn er het grootst. Hier kun je mensen vervoeren. Te veel geld werd gestopt in de omstreden basismobiliteit en in gratis vervoer. Beide werden door Steve Stevaert, met de beste bedoelingen maar zonder goed na te denken, tot religies verheven.

Schrijnend dat overheid en veel politici het belang van doorstroming niet snappen.

Met een hoogwaardige dienstverlening kun je in steden de automobilititeit terugdringen. Wat is hoogwaardig? Hoge frequenties, voldoende capaciteit, aangename en nette haltes, snelle en correcte reizigersinformatie en... vooral stipte dienstverlening. We zijn weer bij de cruciale doorstroming.

Schrijnend dat de overheid en veel politici het belang van die doorstroming nog steeds niet snappen. Je levert met doorstroming niet alleen een bijdrage tot de oplossing van het mobiliteitsprobleem maar je bespaart er ook mee fors op onderhoud, energie en exploitatiekosten. En je trekt ook meer reizigers, en dat betekent meer inkomsten. Partijen en verlichte politici die geregeld de overheidsbedrijven onder vuur nemen, zouden die doorstroming onmiddellijk moeten omarmen. Dan zullen automobilisten wél overstappen op tram en bus. Als die frequent rijden en voldoende capaciteit bieden.

Nu wordt het Vlaamse overheidsbedrijf De Lijn al decennia door de overheid en de politiek verhinderd om efficiënt te werken en het verschil te maken in de mobiliteit.

ABLLO vzw

A.B.L.L.O. vzw

Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland:

Postbus 7, 9100 Sint-Niklaas

Secr. Erik Rombaut,
Stationsstraat 126,
9170 Sint-Gillis-Waas.

☎ +fax 03/770 71 47
erik.rombaut@scarlet.be
www.abllo.be

*ONS STREVEN vzw

Milieuwerkgroep Tielrode :

B.A. Heymanstraat 92,
9140 Tielrode.

☎03/771 20 92 of 03/711 04 43
www.onsstreven.be
info@onsstreven.be

*DE RAAKLIJN

Vereniging voor kwaliteit van de leefomgeving te Belsele:

F. De Beleyr, Kleemstraat 89,
9111Belsele. ☎03/722.07.62
firmin.de.beleyr@telenet.be
www.deraaklijn.be

*RING-COMITÉ (=Actiecomité Neen aan de Grote Ring)

Gilbert Cant, Perstraat 88,
9120 Haasdonk ☎ 03/775.19.31
haasdonk.com@gmail.com
www.haasdonk.com

*ECOTEST

Milieuvereniging gemeente Temse:
Nine Van Hoyweghen, Negenoo-
gstraet 30, 9140 Steendorp
☎ 0473 72 66 15

*Vriendenkring NATUUR- HUIS PANNEWEEL

Jan DHollander
Bergstraat 25, 9170 De Klinge
☎ 03/770.64.26
info@panneweel.be
www.panneweel.be

vzw DURME

☎ +fax 09/348 30 20.
www.vzwdurme.be
info@vzwdurme.be

➔Afdeling Sint-Niklaas-Stekene

Tommy Vercauteren,
Zwaanaardestraat 145,
9112 Sinaai
sintniklaas-sinaai@vzwdurme.be

➔Afdeling Zele-Berlare-Wichelen

Mathias Engelbeen
Donkiaan 119a,
9290 Berlare,
zele-berlare-wichelen@vzwdurme.be

➔Afdeling Hamme-Dendermonde

Marc Hebbelinc
Moortelstraat 38,
9220 Hamme,
hamme-dendermonde@vzwdurme.be

➔Afdeling Lokeren-Moerbeke-Stekene

André Verstraeten,
Waasmunsterbaan 124a
9160 Lokeren,
hamme-dendermonde@vzwdurme.be

NATUURPUNT

➔Afdeling Hamme

Frans Van Havermaet,
Aambeeldstraat 31, 9000 Gent
frans.van.havermaet@telenet.be

➔ Waasland NOORD

Marc Bogaerts, Bormte 24
9190 Stekene, ☎ 03/779.89.31
voorzitter@panneweel.be
www.natuurpunt.be/waaslandnoord

➔ Zuid-Waasland

Liliane Verbeke, Cauwerg 15
9140 Temse,
☎ 03/771.17.43
www.natuurpunt-zuid-waasland.be

➔ Scousele (onderafdeling WAL)

Nine Van Hoyweghen, Negenoo-
gstraet 30, 9140 Steendorp
☎ 03/774.44.70 0473 72 66 15
nine.vanhoyweghen@gmail.com

➔ Moervaart-Zuidlede

Dirk Van Pottelberg

Spelonckvaart 38, 9180 Moerbeke-Waas & 09/346 95 68
dirk@heidebos.be
www.heidebos.be

V.E.L.T.

Vereniging voor Ecologische Leefwijze en Tuinieren
Temmermans Marc, Watermolen-
dreef 126, 9100 Sint-Niklaas
marc.temmermans@telenet.be

J.N.M.

Jeugdbond voor Natuur en Milieu
➔afdeling Waasland
Else Vandaele, Kiekenhaag 67
9190 Stekene
☎ 03 789 09 06 / 0499 13 05 32
elsevandaele@gmail.com
www.jnm.be/waasland

➔afdeling Durmeland,

Simon Debbaut, Veldstraat 39,
9160 Lokeren ☎ 0474929174
simondebbaut@gmail.com
www.jnm.be/durmeland

VOGELBESCHERMING VLAANDEREN

Koetshuis, Stadspark, Walburg-
straat 37, 9100 Sint-Niklaas.
Jan Rodts ☎03/296 26 80
info@vogelbescherming.be
www.vogelbescherming.be

HOF TER SAKSEN

Arboretum & groendienst
☎03/775 28 51 Haasdonkbaan
101, 9120 Beveren

HORTUS TER SAKSEN vzw

August De Boeckstraat 17, 9120
Beveren. ☎ 03/755.23.26

C.V.N. Centrum voor natuur en milieueducatie -regio Waas

Dirk De Roose,
Schauselhoekstraat 18,
9140 Temse, ☎ 03/771.49.24
dirk.de.roose@scarlet.be

WASE IMKERSBOND :

Willy Devriese, Drie Lindekens 48,
9120 Beveren ☎ 03/755 15 65
admin@waseimkersbond.be

Druk in de Weer
Eekhoutdriesstr. 67
9041 Gent(Oostakker)
Tel. 09 224 29 14
info@drukindeweer.be

* geassocieerd met ABLOvzw

'T GROENE WAASLAND

Hoofredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51
Fortenstraat 99 - 9250 Waasmunster

Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13
Klingedijkstraat 37A, 9170 Sint-Gillis
IBAN BE64 0001 7098 7152
BIC BPOT BE B1

Vormgeving en coördinatie: Maria Van de Vyver
 Gilbert Cant 03/775 1931

e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 7 EURO Oplage 1400 exemplaren
't groene waasland verschijnt in januari,
maart, mei, september en november.

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *'t groene waasland* kan dit
* door **7 EURO** over te schrijven naar *'t groene waasland* op **IBAN BE64 0001 7098 7152**
met vermelding abonnement *'t groene waasland 2014*

en is dan tevens 'toegetreten' lid van de regionale vzw ABLLO.

*of via een contactadres van één of andere vereniging, die U vindt op de vorige bladzijde

Inhoud:

- 2 ...Woordje hoofdredacteurDirk Hylebos
- 3 ...seizoenende raaklijn
- 3 ...Vogel van het Jaarwww.vogelbescherming.be
- 4 ...Klimopjegevel project in Sint-Niklaas een succesABLLOvzw
- 5 ...AutopiaVELT
- 6 ...KlimopjegevelABLLOvzw
- 12 ...Het Molsbroek, paradijselijk voor mens en natuurvzw Durme
- 12 ...Duidelijke boodschapRingcomité
- 13 ...kalender
- 20 kalender-info
- 24 Bufferstroken geven de Barbierbeek een toekomstOns Streven
- 26 Gruwelijk verhaal over een toekomstig reservaatperceelvzw Durme
- 28 Aangekochte percelen door vzwDurme in 2013vzw Durme
- 29 Graafwerken in Het Molsbroek vzwDurme
- 30 De Lijn wordt al decennia vleugellam gehouden door overheid en politiekABLLOvzw

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift, 34ste jaargang - nr 4; januari 2014 - nr 183
verantwoordelijke uitgever : Willy Van Overloop, Eikenlaan 13, 9111 Belsele

REDACTIE: Liliâne Verbeke, Marc Temmermans, Jenny De Laet, Alex Zellien, Thomas Van Lancker, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.

Alle teksten voor het volgend nummer moeten binnen zijn **vòòr 25 februari 2014** bij Gilbert Cant
tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com